

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 3.6.2010
COM(2010)282 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА

Доклад за политиката на конкуренция за 2009 година

SEC(2010)666

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА

Доклад за политиката на конкуренция за 2009 година

Въведение

1. В първата част на настоящия доклад се съдържа преглед на начина, по който бяха доразвити и прилагани инструментите на политиката на конкуренция, а именно правилата в областта на контрола на държавните помощи, антитръста и концентрациите. Във втората част се обсъжда как тези и други инструменти бяха приложени в избрани сектори. В третата част се прави преглед на дейностите, свързани с потребителите, които са били разработени през изминалата година. Четвъртата част е посветена на сътрудничеството в рамките на Европейската мрежа по конкуренция (ЕМК) и с националните съдилища, докато в петата част се разглеждат международните дейности. Шестата част съдържа кратко описание на междуинституционалното сътрудничество.
2. Подобно на доклада за миналата година, годишният доклад за конкуренцията включва глава, посветена на тема, за която се смята, че е от особено значение в областта на политиката на конкуренция. Избраната тема за тази година е „Политиката на конкуренция и финансовата и икономическата криза“.
3. Въз основа на това в тазгодишния доклад се отделя специално внимание на оценката на Европейската комисия за националните мерки, приети в отговор на финансовата и икономическата криза, които могат да бъдат национални схеми или мерки, насочени към отделни дружества във финансовия сектор. По подобен начин се отделя специално внимание на мерките, приложени в обхвата на временната рамка, които да намалят последиците от кризата за реалната икономика. Такова искане бе отправено от Европейския парламент в неговия проект на резолюция относно годишния доклад за политиката на конкуренция за 2008 г. в съответствие с протичащото към този момент обсъждане за финализиране на това издание на годишния доклад за конкуренцията¹.
4. Повече информация се съдържа в подробния работен документ на службите на Комисията² и на интернет страницата на Генерална дирекция „Конкуренция“³.
5. На 1 декември 2009 г. влезе в сила Договорът от Лисабон. Оттогава редица от членовете бяха изменени. За областта на антитръста членове 81, 82 и 86 от Договора за Европейската общност стават съответно членове 101, 102 и 106 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и разпоредбите по същество са идентични. При все това в целия документ са запазени препратките към старата номерация, когато са свързани с процедури, предприети преди 1 декември 2009 г. По подобен начин са запазени стари препратки към членовете от Договора за ЕО в областта на държавните помощи (членове 87 и 89 от Договора за ЕО), когато процедурните мерки са предприети преди влизането в сила на Договора от Лисабон.

¹ Проект на доклад относно Доклада за политиката на конкуренция за 2008 г. (2009/2173(INI)), Ms. Sophia in 't Veld (докладчик – групата ALDE - NL)

² SEC (2010) 666.

³ http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

6. Също така от 1 декември 2009 г. Първоинстанционният съд (ПИС) се нарича Общ съд. Въпреки това в настоящото съобщение терминът „Първоинстанционен съд“ се запазва за постановените преди тази дата решения на съда.

ГЛАВА, ПОСВЕТЕНА НА ПОЛИТИКАТА НА КОНКУРЕНЦИЯ И ФИНАНСОВАТА И ИКОНОМИЧЕСКАТА КРИЗА

Каква бе ролята на политиката на конкуренция в контекста на кризата?

7. През 2009 г. Европейският съюз заедно с останалата част от света се изправи пред изключително тежка финансова и икономическа криза. Това бе една година на предизвикателства за икономиката и за бизнеса, както и за политиките. Правителства, централни банки и финансови регулатори заедно с Европейската комисия работиха упорито за стабилизиране на финансовата система и за да се гарантира, че в бъдеще няма да настъпи отново подобна криза. Политиките се стремяха да изготвят политики, които да сведат до минимум влиянието на кризата върху реалната икономика.
8. От началото на кризата Комисията си постави две цели при прилагане на правилата в областта на конкуренцията. Първо, да подпомогне финансовата стабилност, като по възможно най-бърз начин предостави правна сигурност за оздравителните мерки, предприети от държавите-членки на ЕС. Второ, да поддържа равнопоставено отношение в Европа и да гарантира, че националните мерки няма да прехвърлят проблеми към други държави-членки.
9. Действително в началния етап на кризата държавите-членки решиха да инжектират големи суми държавна помощ във финансовия сектор. Европейската комисия взе участие чрез своите правомощия за внимателно проучване на държавните помощи съгласно разпоредбите на Договора във връзка с конкуренцията. От началото на кризата политиката на конкуренция и защита играе съществена роля за запазване на един от най-големите активи на ЕС — вътрешния пазар.

Какъв бе отговорът на Комисията във връзка с политиката?

10. Между октомври 2008 г. и август 2009 г. Комисията прие четири съобщения, в които посочи как ще прилага правилата за държавна помощ към национални мерки за подпомагане на финансовия сектор в контекста на настоящата криза. На 13 октомври 2008 г. Комисията прие насоки относно прилагането на правилата за държавна помощ към схеми за подпомагане от държавата и индивидуална помощ за финансови институции (Съобщение относно банковия сектор)⁴. Насоките бяха издадени във връзка с фалита на Lehman Brothers на 15 септември 2008 г., необходимостта от спасяване на важни участници на пазара като Fortis, Dexia, Bradford&Bingley и Hupo Real Estate и обявяването на мерки за гарантиране на ликвидността на банките или гаранционни схеми от държави-членки като Дания и Ирландия.
11. Комисията трябваше да се занимае с голям брой уведомления за мерки за спешна помощ от държави-членки. Тя реагира в рамките на много кратки

⁴ Съобщение на комисията — [Прилагане на правила за държавна помощ към мерки, взети във връзка с финансовите институции в контекста на настоящата световна финансова криза](#) (ОВ С270, 25.10.2008 г., стр.8)

срокове, като пренасочи висококвалифициран персонал и временно набираше нови ресурси.

Рекапитализация на банки

12. За да се справят с кризата, държавите-членки намериха различни видове решения — от основани на гаранция схеми до рекапитализация. Провеодоха се задълбочени обсъждания с Европейската централна банка и държавите-членки и на 5 декември 2008 г. Комисията прие Съобщението относно рекапитализацията⁵.
13. В Съобщението относно рекапитализацията се прави разграничение между банки, които като цяло са стабилни, и банки в затруднение. В него се определят насоки за оценяване на финансовите инжекции, които представляват помощ. Логично е, че банки в затруднение, при които съществува опасност от обявяване в несъстоятелност, следва да плащат по-високи лихвени проценти за получената държавна помощ и те ще бъдат обект на по-внимателно проучване. Банките в затруднение, които са получили помощ, трябва да бъдат реструктурирани, така че да възстановят дългосрочната си жизнеспособност.
14. Както съобщението относно банковия сектор, така и съобщението относно рекапитализацията дадоха възможност за запазване на финансовата стабилност и намаляването на ограниченията относно кредитирането, като същевременно се поддържа минимално ниво на нарушаване на конкуренцията. По-специално мерките за рекапитализация доказаха, че са от съществено значение за осигуряване на достатъчна капиталова база на банките, така че да могат да продължат да изпълняват ролята на кредитор за реалната икономика. В същото време предвиденото ниво на възнаграждение за държавния капитал, в комбинация с подсилващи механизми в схеми и отделни мерки гарантира, че капиталът е изплатен веднага щом икономическите обстоятелства го позволяват.
15. Между октомври 2008 г. и 31 декември 2009 г. Комисията одобри гаранционни схеми за 12 държави-членки⁶. Седем държави-членки приложиха схеми, изцяло насочени към рекапитализация⁷, докато седем държави-членки разработиха смесени/холистични схеми⁸. Испания, Словения, Обединеното кралство, Унгария и Германия също приложиха други форми на схеми за подпомагане.
16. С оглед да се помогне на отделни предприятия, през 2009 г. Комисията одобри рекапитализация и други мерки за подпомагане за 29 предприятия⁹.

⁵ [Съобщение на Комисията — Рекапитализация на финансовите институции](#) в условията на настоящата финансова криза: ограничаване на помощта до необходимите минимални равнища и предпазни мерки срещу излишното нарушаване на конкуренцията. (ОВ С 10, 15.1.2009 г., стр. 2).

⁶ Кипър, Дания, Финландия, Ирландия, Италия, Латвия, Нидерландия, Полша, Португалия, Словения, Испания и Швеция.

⁷ Дания, Финландия, Франция, Италия, Полша, Португалия и Швеция.

⁸ Германия, Обединеното кралство, Гърция, Австрия, Полша, Унгария и Словакия.

⁹ ING, KBC, Parex Banka, Anglo Irish Bank, Bank of Ireland, Allied Irish BankFortis, Dexia, Nord LB, IKB, Kaupthing Bank Finland, Ethias, SdB, Banco Privado Portugues, Hypo Real Estate, WestLB, Fionia, HSH

В случая с рекапитализацията на Commerzbank (CoBa)¹⁰, Комисията одобри помощ в размер на 18 милиарда EUR нов капитал от германското правителство въз основа на стабилен бизнес план за реструктуриране. Представеният бизнес план е фокусиран върху основната дейност на CoBa, а именно банкиране на дребно и корпоративно банкиране, включително в Централна и Източна Европа. Нестабилното инвестиционно банкиране на банката ще бъде намалено и търговските дейности, свързани с недвижими имоти ще бъдат продадени. В плана се предвиждат прехвърляния в голям размер (оценени общо на 45 % от настоящия счетоводен баланс на CoBa) и прекратяване на плащането на дивиденди и лихви. За да ограничи нарушаването на конкуренцията, CoBa ще бъде обект на обща тригодишна забрана относно придобивания на финансови институции или други евентуални конкурентни бизнес дейности. В допълнение, с плана се налага забрана за ценово лидерство по отношение на първите три конкурента на CoBa на пазарите/при продуктите, където пазарният им дял е около 5 %. Комисията заключи, че чрез представения бизнес план дългосрочната жизнеспособност на банката изглежда ще бъде възстановена.

Обезценени активи

17. Въпреки факта, че схеми за рекапитализация бяха приложени в много държави-членки, в началото на 2009 г. инвеститорите не показаха признаци на доверие в системата. Банковите гаранции и рекапитализацията не бяха преобразувани в кредити, които да се вляят в икономиката, запази се несигурността от неразкрити загуби във връзка със загубили своята стойност активи. Изправени пред тази ситуация, някои държави-членки предложиха „схеми за защита на активите“. Правителството на Обединеното кралство представи предложение за схема за защита в размер на 500 милиарда GBP, докато холандското обяви 40 милиарда USD за защита на активи за ING.
18. На 25 февруари 2009 г. след подробни обсъждания с държавите-членки Комисията прие Съобщение относно обработването на обезценените активи в банковия сектор на Общността („Съобщение относно обезценените активи“)¹¹. Съобщението относно обезценените активи отговори на нарастващата степен на единодушие относно необходимостта от справяне с основните причини за кризата под формата на токсични активи по отношение на счетоводните баланси на банките. В това съобщение Комисията излага как ще оценява мерките за освобождаване от обезценените активи за финансовите институции съгласно правилата за държавна помощ. Към днешна дата единствено Германия има одобрена от Комисията национална схема за освобождаване от обезценените активи.
19. Съобщението се основава на принципите на прозрачност и оповестяване, адекватно споделяне на тежестта между държавата и получателя и разумна оценка на активите въз основа на тяхната реална икономическа стойност. Предвид сложността, която съпътства подходящата оценка на активите, Комисията реши да потърси технически експерти, които да извършат оценката по независим начин. Тези експерти са избрани съгласно рамков договор след процедура за възлагане на обществена поръчка.

Nordbank, Hypo Tirol, LBBW, Kaupthing Luxemburg, Caisse d'Epargne/Banque Populaire, Mortgage Bank of Latvia, Northern Rock, Commerzbank, Lloyds Banking Group, BAWAG, Hypo Group Alpe Adria and RBS.

¹⁰

[IP/09/711](#)

¹¹

[Съобщение на Комисията относно обработването на обезценените активи в банковия сектор на Общността](#) (ОВ С 72, 26.3.2009 г., стр. 1).

На 12 май Комисията одобри допълнителни мерки за помощ за Fortis Bank и Fortis Holding¹². Допълнителната помощ от Белгия и Люксембург е в резултат на изменения, довели до споразумение между Fortis Holding, BNP Paribas, Fortis Bank и властите на Белгия и Люксембург. Пакетът от мерки включва облекчение на Fortis Bank от определени обезценени активи. В съответствие със Съобщението за обезценените активи, Fortis Bank поддържа значителна част от загубите, тъй като цената, заплатена от Белгия за закупуване или гарантиране на структурирани кредити, е значително под тяхната реална икономическа стойност. Също така, като начин за предотвратяване на възможно нарушаване на конкуренцията, Fortis пое ангажимент да не се разраства чрез придобивания на банковия пазар в Белгия и Люксембург.

Далновиден подход за реструктуриране

20. С течение на времето Комисията започна да търси в средносрочен план начин, по който получателите на помощта биха могли да започнат изплащането на получените средства и да укрепят своето състояние. Поради това на 14 август Комисията прие Съобщение относно връщане на жизнеспособността и оценка на мерките за реструктуриране във финансовия сектор според правилата за държавна помощ в настоящата криза („Съобщението относно реструктурирането“)¹³.
21. В Съобщението относно реструктурирането се съдържат идеите на Комисията за едно бъдеще отвъд настоящата криза с жизнеспособен банков сектор. В него се залагат принципите, приложими за тези получатели, които не само имат нужда от помощ за оздравяване в краткосрочен план, но и които се нуждаят от помощ за извършване на структурни промени в техните бизнес модели.
22. В съобщението са запазени основните принципи от Насоките на Общността относно помощта за оздравяване и реструктуриране на дружества във финансови затруднения, но то е адаптирано към нетипичните икономически условия на финансовата криза. Подходът на Комисията за реструктуриране предполага спазване на няколко условия. На първо място, банките, които са задължени да се реструктурират, е необходимо да докажат капацитета си за връщане към дългосрочна жизнеспособност без помощ от държавата. На второ място, те трябва да участват в разходите за реструктуриране (споделяне на тежестта). На трето място, трябва да приемат мерки за ограничаване на нарушаването на конкуренцията, независимо дали чрез прехвърляния към основни пазари и/или намаляване на счетоводните баланси.
23. Горепосочените принципи допринасят за разглеждане на въпроса за моралния риск. С цел да се избегне рискованото поведение в миналото, в съобщението се разяснява, че ще се изисква подходящо изплащане на помощта, като се наложат временни ограничения на изплащането на купони и дивиденди на притежателите на облигации и акционерите. За да може всяка помощ да бъде съвместима с Договора са необходими също така индивидуално разработени, специално предназначени за случая мерки за ограничаване на нарушаването на конкуренцията в резултат на помощта, които са определени предимно от относителния/абсолютния размер на помощта и от позицията на бенефициента

¹²

[IP/09/743](#)

¹³

[Съобщение на Комисията относно връщане на жизнеспособността и оценка на мерките за реструктуриране](#) във финансовия сектор според правилата за държавна помощ в настоящата криза (ОВ С 195, 19.8.2009 г., стр. 9).

на съответните пазари. Наред с други са одобрени планове за реструктуриране на Commerzbank, ING, RBS, Lloyds' Banking Group и KBC, докато други се оценяват в момента в рамките на официални процедури за разследване.

На 18 ноември Комисията одобри план за реструктуриране и кредитна линия за подкрепа под формата на неликвиден капитал за холандската банка ING¹⁴. Въз основа на плана за реструктуриране, за който е подадено уведомление, ING ще заплати значителна част от разходите за реструктуриране, дългосрочната търговска жизнеспособност на ING ще бъде възстановена и помощта няма да доведе до неправомерно нарушаване на конкуренцията. В плана за реструктуриране се предвижда, че ING ще намали рисковия профил и сложността на своите операции и постепенно ще продаде застрахователните си дейности с течение на времето. Съгласно подробен план, контролиран от упълномощено лице, ING също така ще създаде бизнес подразделение (Westland Utrecht Hypotheekbank (WUH) / Interadvies), за да засили конкуренцията на холандския пазар за банкиране на дребно.

Финансовата криза обаче не се отнася само за държавната помощ

24. Финансовата и икономическата криза доведе също така до възникването на предизвикателства във връзка с правилата на ЕС в областта на антитръста и концентрациите. По същество бе важно да се поддържа стриктно прилагане на правилата в областта на концентрациите и антитръста, за да се запази конкурентноспособността на европейския бизнес и да се улесни неговото излизане от кризата.
25. В началото на финансовата криза Комисията бе изправена пред сложни юрисдикционни въпроси във връзка с Регламента на ЕО за сливанията. Възникнаха въпроси относно това дали наистина е необходимо Комисията да бъде уведомявана за национализацията на финансови институции съгласно Регламента за сливанията. Това зависи от факта дали национализираните субекти ще продължат да съществуват или не като стопански единици с независими правомощия за вземане на решения, или дали такива национализирани субекти могат да бъдат считани за съставна част от единен стопански субект с други контролирани от държавата предприятия.
26. В повечето случаи Комисията се задоволява с това, че холдинговите споразумения гарантират независимост и следователно не се извършва концентрация. В случая с банка German Hypo Real Estate¹⁵ обаче е необходимо да бъде направено уведомление за концентрация.
27. Икономическата криза не оказва съществено въздействие върху политиката и практиката на Комисията по отношение на ангажиментите при случаите на концентрация. Структурните ангажименти, и по-специално продажбата, остават най-подходящият вид коригиращи мерки с цел да се избегнат за продължително време опасенията за конкуренцията, които биха възникнали от дадена концентрация. В някои случаи, когато за оценяването е необходимо удължаване на крайния срок за прилагане на средства за защита, Комисията взе под внимание трудностите при намиране на купувачи в условията на преобладаващия икономически климат. По подобен начин процедурите за концентрация на Комисията доказват, че са много подходящи за целта им, дори и при трудни икономически условия. По-специално, Комисията предостави

¹⁴ [IP/09/1729](#)

¹⁵ Дело COMP/M.5508 SOFFIN/Hypo Real Estate.

шест дерогации от задължения за изчакване в редица неотложни случаи във връзка с преобладаващия икономически климат, дори и при пълно съответствие с добре установени и строги практики.

28. В областта на антикръста Комисията бе призована да обсъди аргументи, свързани със затрудненията на компаниите при плащане на глобите, наложени им от Комисията съгласно правилата за антикръст. Комисията внимателно преразгледа условията за „неспособност за плащане“. Тези условия се съблюдават единствено ако плащането на целия размер на глобата ще накръни неправомерно икономическата жизнеспособност на съответното предприятие и ако води до загуба на цялостната стойност на неговите активи. В съответствие с този принцип Комисията оцени исканията въз основа на всеки отделен случай. Иск за неспособност за плащане бе приет по делото Топлинни стабилизатори, което доведе до значително намаляване на глобата.

Кризата засегна и реалната икономика

29. Тъй като банките намалиха степента си на задлъжнялост и станаха много по-чувствителни към риска отколкото през предходни години, дружествата започнаха да изпитват затруднения във връзка с достъпа до кредити. Като част от мерките си в отговор на това през януари 2009 г. Комисията прие „временна общностна рамка за мерките за държавна помощ за подпомагане на достъпа до финансиране при настоящата финансова и икономическа криза“¹⁶. Тази временна рамка (приложима до края на 2010 г.) дава допълнителни възможности на държавите-членки да противодействат на въздействието от съкращаване на кредитирането върху реалната икономика.
30. Временната рамка представлява част от един по-обширен отговор на на икономическата криза от страна на Комисията: Европейският план за икономическо възстановяване, приет през ноември 2008 г. и одобрен от Европейския съвет. В контекста на финансовата криза Комисията измени временната рамка през февруари 2009 г.¹⁷, за да предостави на държавите-членки допълнителни възможности да противодействат на въздействието на съкращаването на кредитирането върху реалната икономика. В изменената рамка се взимат под внимание различни нива на допълнителни обезпечения (по-специално за категории с нисък рейтинг) при изчисляване на позволената премия за гаранция. През октомври Комисията прие изменение на рамката, за да разреши отделна съвместима ограничена помощ в размер на 15 000 EUR за селскостопански производители¹⁸. И накрая, през декември рамката бе

¹⁶ ОВ С 83, 7.4.2009 г., стр. 1. Комисията прилага временната рамка от 17 декември 2008 г. — датата, на която беше съгласувано по принцип нейното съдържание.

¹⁷ Съобщение на Комисията — Изменение на временната общностна рамка за мерките за държавна помощ за подпомагане на достъпа до финансиране при настоящата финансова и икономическа криза — прието на 25 февруари 2009 г.

¹⁸ Съобщение на Комисията за изменение на временната общностна рамка за мерките за държавна помощ за подпомагане на достъпа до финансиране при настоящата финансова и икономическа криза (ОВ С 261, 31.10.2009 г., стр. 2).

изменена, така че допълнително да улесни достъпа до финансиране, особено в държави-членки с ниски разходи за труд¹⁹.

31. Временната рамка е фокусирана върху две цели: на първо място, да поддържа непрекъснатостта на достъпа на дружествата до финансиране (напр. като позволява на държавите-членки да отпускат държавни гаранции за заеми при намалена премия или субсидирани лихвени проценти за заеми и да отпускат до 500 000 EUR за дружество); на второ място, да насърчава дружествата да продължат да инвестират в едно устойчиво бъдеще (напр. като позволява субсидирани заеми за разработване на „зелени“ продукти). В допълнение към горепосочените нови мерки за помощ, временната рамка включва временни адаптации на съществуващите насоки, като опростяване на правилата за застраховане на краткосрочни експортни кредити и увеличаване на таваните за инвестиции в рисков капитал.
32. До 31 декември 2009 г. Комисията одобри 79 мерки в 25 държави-членки, насочени към стабилизиране на дружествата и на работните места в реалната икономика²⁰.
33. Временната рамка е хоризонтален инструмент, който позволи на държавите-членки да подпомогнат всички засегнати от кризата сектори на икономиката, включително автомобилната индустрия. Временната рамка бе широко използвана за подпомагане на автомобилната индустрия. Както всеки друг сектор, автомобилната индустрия може да се ползва от помощ до 500 000 EUR за дружество за следващите две години (помощи в малък размер), държавни гаранции за заеми, субсидиране на заеми (включително специално за „зелени“ автомобили) и улеснен достъп до рисков капитал за малки и средни предприятия. Някои от предвидените мерки във временната рамка са от специално значение за автомобилната индустрия, тъй като те позволяват финансиране на проекти за разработване на нискоемисионни превозни средства.
34. Комисията одобри помощи за екологични продукти, за които е подадено уведомление от Франция, Обединеното кралство, Испания, Германия и Италия²¹. Освен това редица държави-членки, включително Франция, Обединеното кралство, Германия, Белгия (Фламандския регион) и Румъния въведоха гаранция и/или схеми за субсидирани заеми, от които автомобилната индустрия (както и други индустрии) може да има полза²². Например субсидиран заем от 1,5 милиарда EUR бе отпуснат от Германия на Opel, след съдебното производство по несъстоятелност на нейното дружество майка

¹⁹ Съобщение на Комисията относно изменение на временната общностна рамка за мерките за държавна помощ за подпомагане на достъпа до финансиране при настоящата финансова и икономическа криза (ОВ С 303, 15.12.2009 г., стр. 6).

²⁰ Изключвайки временните мерки в селскостопанския сектор.

²¹ N11/2009 (Франция), N72/2009 (Обединеното кралство), N140/2009 (Испания), N426/2009 (Германия), N542/2009 (Италия).

²² Вж. например N23/2009 (Франция), N71/2009 (Обединеното кралство), N27/2009 (Германия), N117/2009 (Фламандския регион/Белгия/), N286/2009 (Румъния) за схеми за гарантиране, N38/2009 (Германия), N15/2009 (Франция), N257/2009 (Обединеното кралство) за схеми за субсидирани заеми.

General Motors²³, докато Франция отпусна субсидирани заеми в размер на 3 милиарда EUR на Renault и PSA²⁴. В допълнение, през юни Комисията одобри държавна гаранция за заем от Европейската инвестиционна банка за Volvo Cars, за който е подадено уведомление от Швеция²⁵.

35. Накрая, съгласно временната рамка до 31 октомври държавите-членки трябваше да предоставят на Комисията обратна информация, относно прилагането на рамката и ефективността при възстановяване на отпуснатите от банките кредити и подпомагането на дружествата²⁶. Комисията изготви въпросник, който е публикуван на интернет страницата на ГД „Конкуренция“, за да получава и мнения от заинтересовани страни. Като цяло държавите-членки считат временната рамка за полезен инструмент, чрез който се осигурява съществена помощ за дружествата. Държавите-членки потвърждават, че дружествата все още срещат трудности при достъп до финансиране, поради което продължаването на временната рамка през 2010 г. е оправдано. Държавите-членки прилагат предимно мярката 500k (отпускането на 500 000 EUR за дружество) и субсидираните гаранции.

Постижения и съответни разходи

36. Между октомври 2008 г. и 31 декември 2009 г. Комисията прие 73 решения във връзка с 33 схеми и 68 решения относно индивидуални мерки за 38 банки. Тези 141 решения обхващат 21 държави-членки. Поради тяхната неотложност някои от тези решения бяха взети в последния момент с цел да се избегне ефектът на доминото и голям срив във финансовата система на ЕС.
37. Между октомври 2008 г. и края на 2009 г. Комисията одобри около 3,63 трилиона EUR (равняващи се на 29 % от БВП на ЕС-27) за мерки за държавна помощ за финансови институции.
38. Що се отнася до реалната икономика, до 31 декември 2009 г. Комисията одобри 79 мерки за държавна помощ в 25 държави-членки. От тях 18 бяха свързани с гаранции, 11 бяха за мерки за краткосрочни експортни кредити, девет за намаляване на лихвените проценти на заемите, шест бяха за мерки за рисков капитал и пет за намаляване на лихвените проценти на заеми за екологични продукти. Голям брой от одобрените мерки (30) са свързани с предоставянето на до 500 000 EUR за предприятие.
39. Докладът за държавните помощи от есента на 2009 г. показва, че общият размер на помощите през 2008 г. е нараснал от близо 0,5 % от БВП до 2,2 % от

²³ Вж. http://www.bundesregierung.de/nn_774/Content/DE/Artikel/2009/11/2009-11-26-opel.html

²⁴ Вж. <http://www.gouvernement.fr/gouvernement/automobile-le-plan-d-aide-en-chiffres>

²⁵ По дело № 80/2009 Volvo Cars, филиал на Ford, кандидатства за заем от 200 млн. EUR от ЕИБ за проект за 2 милиарда EUR за научноизследователска и развойна дейност в областта на „зелените“ технологии. Одобрението от ЕИБ бе условно, при получаване на държавна гаранция за заема. На 5 юни 2009 г. Комисията одобри гаранцията, за която е подадено уведомление, 90 % от която е съгласно временната рамка и 10 % като освободена от такси помощ, тъй като таксата за нея не съответства на пазарните условия.

²⁶ Вж. точка 6 от Съобщението на Комисията — Временна общностна рамка за мерките за държавна помощ за подпомагане на достъпа до финансиране при настоящата финансова и икономическа криза (ОВ С 16, 21.1.2009 г., стр. 1).

БВП, или 279,6 милиарда EUR, вследствие на финансовата и икономическата криза. Свързаната с кризата помощ представлява приблизително 1,7 % или 212,2 милиарда EUR и тя е свързана единствено с помощта за финансовите институции²⁷. Помощта за реалната икономика съгласно временната рамка започна да се прилага от държавите-членки едва през 2009 г. За мерки, които не са свързани с кризата, помощта през 2008 г. възлиза общо на 0,5 % от БВП или на 67,4 милиарда EUR — ниво, подобно на това за 2007 г. и за предходните години. Помощта е била насочена предимно към хоризонтални цели от общ интерес (средно 88 %) от които регионалната помощ, помощта в областта на научноизследователската и развойна дейност и помощта в областта на опазване на околната среда представляват две трети, докато помощите за оздравяване и реструктуриране отпадат. Въпреки че данните за 2009 г. все още не са налични, не се очаква размерът и делът на нефинансовата помощ през 2009 г. да претърпят драстични промени.

Заклучение

40. Ползите от отпуснатата държавна помощ за банковия и застрахователния сектор са несъмнени. Инжектирането на ликвидни средства предотврати срива на финансовата система и допринесе за повторното отваряне на пазари, осигури повече средства за реалната икономика и помогна на финансовите пазари да достигнат по-нормално ниво на пазарно функциониране. В контекста на кризата политиката на конкуренция допринесе за подпомагане на финансовата стабилност и създаде правилните условия за стабилни финансови пазари в краткосрочен и дългосрочен план. Навременната намеса на Комисията също така ограничи последиците от затрудненото кредитиране на реалната икономика. Не по-малко важна роля има използването на правилата в областта на конкуренцията, което спомогна за защита на парите на данъкоплатците.
41. Политиката на конкуренция не е статична и лишена от гъвкавост; тя отчита променящите се икономически реалности. Комбинацията от твърдо установени принципи и гъвкави процеси позволява на политиката на конкуренция и по-специално на държавните помощи да играят конструктивна и стабилизираща роля във финансовата система и реалната икономика на ЕС.

²⁷

Максималният размер на одобрените от Комисията мерки, въведени от държавите-членки през 2008 г. за стабилизиране на финансовите пазари, възлиза на 3 361 милиарда EUR. Съгласно представените от държавите-членки годишни доклади, държавите-членки са приложили мерки, възлизащи на номиналната стойност от 958 милиарда EUR. Според първите прогнози елементът на помощта в мерките за подкрепа, въведени през 2008 г., като показател за ползите, прехвърлени от държавата към финансовите институции получатели, възлиза на 212,2 млрд. EUR.

1 ИНСТРУМЕНТИ

1.1 Контрол върху държавните помощи

1.1.1. Формулиране и прилагане на правила

42. Прилагането на Плана за действие относно държавните помощи (ПДОДП)²⁸ продължи през 2009 г. с приемането на насоки относно помощи за обучения²⁹ и помощи за наемане на работници в неравностойно положение и работници с увреждания³⁰. Също така бяха приети и насоки относно задълбочената оценка на регионалната помощ за големи инвестиционни проекти³¹. Принципите, описаните подробно в тези насоки, бяха приложени за първи път в делото *Dell Poland*³², по което Комисията заключи, че представеният от Dell инвестиционен проект за изграждане на производствено предприятие в Łódź ще допринесе съществено за регионалното развитие и че тези ползи компенсират всякакви възможни негативни въздействия върху конкуренцията.
43. Комисията също така разясни няколко аспекта във връзка с прилагането на пакета УОИИ (услуги от общ икономически интерес) чрез отговори на 16 въпроса, зададени в рамката на интерактивната информационна услуга³³.
44. Комисията удължи прилагането на критериите за оценка на държавната помощ, съдържащи се в Съобщението относно филмовата индустрия от 2001 г.³⁴, до 31 декември 2012 г.³⁵
45. Комисията удължи до октомври 2012 г. прилагането на настоящите Насоки на Общността относно държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение³⁶. В съответствие с тези насоки Комисията разреши отпуснатата и планирана помощ от Полша за корабостроителницата в Гданск и приключи задълбоченото разследване, започнато през юни 2005 г.

²⁸ План за действие относно държавните помощи — По-малко и по-добре насочени държавни помощи: пътна карта за реформа на държавните помощи 2005—2009 г. (COM (2005)107 окончателен, 7.6.2005 г.).

²⁹ Съобщение на Комисията — Критерии за анализ на съвместимостта на държавна помощ за обучение, подлежаща на индивидуално уведомяване (ОВ С 188, 11.8.2009 г., стр. 1).

³⁰ Съобщение на Комисията — Критерии за анализ на съвместимостта на държавна помощ за наемане на работници в неравностойно положение и работници с увреждания, подлежаща на индивидуално уведомяване (ОВ С 188, 11.8.2009 г., стр. 6).

³¹ Съобщение на Комисията относно критериите за задълбочена оценка на регионалната помощ за големи инвестиционни проекти (ОВ С 223, 16.9.2009 г., стр. 3).

³² С 46/2008 г.

³³ http://ec.europa.eu/services_general_interest/registration/form_en.html

³⁴ Съобщение относно някои правни аспекти, свързани с кинематографични и други аудиовизуални дейности, ОВ С 43, 16.2.2002 г., стр. 6.

³⁵ Съобщение на Комисията относно критериите за оценка на държавната помощ в Съобщение на Комисията относно някои правни аспекти свързани с кинематографичните и други аудиовизуални дейности (Съобщение относно филмовата индустрия) от 26 септември 2001 г., ОВ С 31, 7.2.2009 г., стр. 1.

³⁶ Съобщение на Комисията относно продължаване на Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение (ОВ С 156, 9.7.2009 г., стр. 3).

46. Също през юли бе прието ревизирано Съобщение относно радио- и телевизионно разпространение, така че да се предостави по-голяма яснота относно оценката на Комисията за публичното финансиране на нови медийни услуги³⁷.

47. През септември Комисията прие Насоки относно прилагането на правилата за държавните помощи за публично финансиране за бързото разгръщане на широколентови мрежи и също така разгледа публичното финансиране за разгръщане на т. нар. широколентови мрежи за достъп от следващо поколение³⁸. Тези мерки целят еднакъв широколентов обхват на приемливи цени за европейските граждани.

1.1.2. Контрол на държавната помощ — Пакет за опростяване

48. Пакетът за опростяване влезе в сила на 1 септември. Пакетът е съставен от Кодекс на най-добри практики³⁹ и Известие относно опростената процедура⁴⁰, като и двете целят да подобрят ефективността, прозрачността и предвидимостта на процедурите, прилагани от Комисията по отношение на държавна помощ.

1.1.3. Политика на възстановяване

49. Възстановяването на неправомерна държавна помощ не трябва да се счита за наказание, а за средство за възстановяване на ситуацията, предхождаща отпускането на незаконната и неправомерна помощ. До 31 декември размерът на възстановената незаконна и несъвместима помощ се увеличи от 2,3 милиарда EUR през декември 2004 г. на 10,4 милиарда EUR. Съответно се е изменил и процентът на незаконната и несъвместима помощ, който все още подлежи на възстановяване (от 75 % в края на 2004 г. до 12 % към 31 декември 2009 г.). Делът на общата възстановена сума обаче леко е намалял между 2008 г. и 2009 г. (от 90,9 % на 88 %) вследствие на седем нови решения за възстановяване, приети през 2009 г., и големите размери на установените помощи⁴¹ в няколко решения от 2008 г.

1.1.4. Правоприлагане в областта на държавната помощ от националните съдилища

50. През април Комисията издаде ново Известие на Комисията относно прилагането на законодателството за държавната помощ от националните

³⁷ Съобщение на Комисията относно прилагане на правилата за държавните помощи по отношение на обществената услуга радио- и телевизионно разпространение от 2 юли 2009 г., ОВ С 257, 27.10.2009 г.

³⁸ Насоки на Общността относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на широколентови мрежи, ОВ С 235, 30.9.2009 г., стр. 7.

³⁹ Кодекс на най-добри практики при провеждане на процедури на контрол на държавните помощи (ОВ С 136, 16.6.2009 г., стр. 13-20).

⁴⁰ Известие на Комисията относно опростената процедура за разглеждане на определени видове държавна помощ (ОВ С 136, 16.6.2009 г., стр. 3-12).

⁴¹ Това се дължи на факта, че Комисията невинаги може да определи в количествено отношение сумата на помощта, която трябва да бъде възстановена (в тези случаи решенията на Комисията включват информация, която дава възможност на държавата-членка да определи сумата на помощта).

съдилища⁴². Това известие има предназначение да предостави по-подробни насоки относно всички аспекти на правоприлагането от страна на частноправни субекти в областта на държавната помощ. То предлага на националните съдилища по-голяма практическа и по-лесна за ползване подкрепа от Комисията в ежедневната им работа, тъй като националните съдии ще имат възможност да искат от Комисията притежавана от нея информация и/или да търсят нейното становище относно прилагането на правилата за държавна помощ.

1.1.5. Наблюдение на мерките за държавна помощ

51. От 2006 г. Комисията предприе „последващо наблюдение“ на основните видове помощи, обхванати от регламентите за групово освобождаване (РГО), които поради тази причина не подлежат на задължението за подаване на уведомление. Анализът на резултатите от първите три години на наблюдението показва, че като цяло частта от настоящата структура на контрола на държавната помощ (схеми и РГО) функционира по задоволителен начин. Всички държави-членки съдействат на Комисията, въпреки че много от тях предоставиха исканата информация със значително закъснение. Първоинстанционният съд също издаде решение⁴³, което потвърждава законосъобразността на извършеното наблюдение.

1.1.6. Хоризонтална държавна помощ

52. През 2009 г. Комисията одобри 29 схеми за помощ и прие четири решения по случаи, които не представляват държавна помощ, въз основа на Рамката на Общността за научни изследвания, развитие и иновации⁴⁴; от тях 19 са изцяло схеми за научноизследователска и развойна дейност (НИРД), две са схеми, ориентирани към иновациите и 12 са смесени, като преследват цели както в областта на НИРД, така и в областта на иновациите. В допълнение, и вследствие на задълбочена икономическа оценка, Комисията реши да не повдига възражения относно подлежащи на индивидуално уведомление девет помощи за големи проекти за НИРД. Освен това, тя наблюдаваше предоставената информация относно помощи за други 73 проекта за НИРД на стойност над 3 млн. EUR, въпреки че не попадат в обхвата на задължението за индивидуално уведомление.
53. По отношение на държавна помощ, отпусната в полза на проекти за научноизследователска и развойна дейност съгласно Общия регламент за групово освобождаване (ОРГО)⁴⁵, има 51 схеми за предоставяне на помощ за фундаментални научни изследвания, 186 за индустриални научни изследвания и 181 за експериментални разработки. Същевременно ОРГО бяха използвани от държавите-членки също така за мерки, свързани с иновациите, като 57 от тях се отнасят за правата върху индустриална собственост за МСП, 26 за млади иновационни предприятия, 47 за консултантски услуги и поддържащи услуги по иновациите и 23 за заем за висококвалифициран персонал.

⁴² ОВ С 85, 9.4.2009 г., стр. 1.

⁴³ Решение на Съда по дело T-376/07, *Германия срещу Комисията*, 25.11.2009 г.

⁴⁴ ОВ С 323, 30.12.2006 г., стр. 1.

⁴⁵ ОВ L 214, 9.8.2008 г., стр. 3.

54. Що се отнася до помощта за защита на околната среда, Комисията одобри 34 схеми за помощ и четири отделни заявления, повечето от които съгласно Насоките на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда⁴⁶. Освен това Комисията изясни един от случаите като непредставляващ държавна помощ. Освен това, след официална процедура за разследване, Комисията прие две отрицателни решения, едно решение с условие, както и едно положително решение. Същевременно Комисията реши да започне официална процедура за разследване по четири други случая, свързани с помощи за защита на околната среда.
55. В областта на финансирането в рисков капитал за МСП и допълнително за шестте схеми за помощ, разрешени съгласно временната рамка, Комисията одобри 25 мерки съгласно насоките за рисков капитал⁴⁷; 16 от тях съответстваха на разпоредбите за „защитената област“, позволяващи по-лека процедура на оценяване. Комисията извърши подробна оценка на съвместимостта на мерките в други седем случая и счете, че те не включват държавна помощ в оставащите два случая. Освен това през 2009 г. бяха приложени 13 допълнителни схеми за помощ съгласно ОРГО, които също започнаха да се използват от държавите-членки за целите на рисковия капитал.
56. Общо Комисията бе осведомена за 971 мерки за помощ, които бяха приложени през 2009 г. съгласно ОРГО. Отделно от горепосочените цели, тези освободени мерки за помощ също така обхващат областите на помощите за заетост, помощите за обучение, помощите с екологична насоченост⁴⁸ и регионалната помощ.
57. В областта на регионалната помощ през 2009 г. Комисията одобри 45 схеми, предимно въз основа на насоките относно националната регионална помощ за 2007—2013 г.⁴⁹. Комисията също така одобри 12 мерки за помощи *ad hoc* в полза на отделни предприятия за инвестиране в области съгласно картите за регионална помощ за 2007—2013 г.⁵⁰. Въз основа на същите насоки за национална регионална помощ за 2007—2013 г. бе одобрена държавна помощ за девет големи инвестиционни проекта⁵¹ и започна официална процедура за разследване по отношение на други два такива проекта⁵², както и за един *ad hoc* случай на регионална помощ⁵³. Комисията окончателно затвори официалната

⁴⁶ ОВ С 82, 1.4.2008 г., стр. 1.

⁴⁷ ОВ С 194, 18.8.2006 г., стр. 2.

⁴⁸ 124 мерки за помощ; [повече информация ще бъде налична през 2010 г. въз основа на националните годишни доклади за 2009 г.](#)

⁴⁹ ОВ С 54, 4.3.2006 г.

⁵⁰ Можете да намерите решението на адрес: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/regional_aid/regional_aid.html

⁵¹ В енергийния сектор: дело N538/2008 Ersol Thin Film, дело N453/2008 Sunfilm AG, дело N539/2008 ASI Industries/Ersol Solar Energy, дело N180/2009 EnPlus Centrale Termoelettrica di San Severo. В автомобилния сектор: дело N473/2008 Ford España, дело N671/2008 Помощ за Mercedes Benz Manufacturing Hungary, дело N635/2008 Fiat Sicily, дело N674/2008 Volkswagen Slovakia. В хартиената промишленост: дело N203/2008 Hamburger Spremberg GmbH.

⁵² Дело N113/2009 помощ за Audi Hungaria Motor Ltd, дело N588/2008 Petróleos de Portugal — Petrogal S.A.

⁵³ Дело N357/2008 Fri-el Acerra s.r.l.

процедура за разследване за други два големи инвестиционни проекта с положително решение⁵⁴.

58. Съгласно временната рамка през 2009 г. Комисията прие 30 решения за одобряване на ограничени суми за схеми за съвместима помощ, 15 решения за одобряване на мерки за държавна помощ под формата на гаранция и девет решения за одобряване на мерки под формата на субсидирани лихвени проценти.

1.1.7. Държавна помощ за въгледобивната индустрия

59. През 2009 г. Комисията одобри помощ за въгледобивния сектор на Германия⁵⁵, Словакия⁵⁶ и Испания⁵⁷. Тези схеми за помощ имат за цел да подпомогнат достъпа до запасите от въглища и реструктурирането на въгледобивния сектор в тези страни.
60. С оглед на предстоящото изтичане на срока на действие (на 31 декември 2010 г.) на Регламент № 1407/2002⁵⁸, Комисията проведе обществено допитване относно възможностите за бъдещата политика по отношение на помощта за въгледобивната индустрия⁵⁹.

⁵⁴ Дело C21/2008 Sovello Ag (бивше EverQ) и дело N46/2008 помощ за Dell Poland.

⁵⁵ Дело N563/2008 *Помощ за сектора на каменните въглища в Германия през 2008 г.* (ОВ С 199, 25.8.2009 г., стр. 1)

⁵⁶ Дело N347/2009 — Словашка република, Вања Dolina a.s.

⁵⁷ Дело NN20/2009, ex N647/2008 *помощ за въгледобивния сектор през периода 2008—2010 г.* (ОВ С 234, 29.9.2009 г., стр. 5).

⁵⁸ ОВ L 205, 2.8.2002 г., стр. 1.

⁵⁹ http://ec.europa.eu/energy/coal/consultations/2009_07_15_en.htm

1.1.8. Държавна помощ в селскостопанския сектор

61. Комисията оценява държавната помощ, отпусната за сектора на селското и горското стопанство, въз основа на Насоките на Общността относно държавните помощи в сектора на селското и горското стопанство за 2007—2013 г.⁶⁰ През 2009 г. Комисията регистрира 139 нови случая на държавна помощ и прие 146 решения.
62. В контекста на изменението на временната рамка максималният размер на помощта за селскостопански предприятия може да бъде отпуснат само веднъж до 31 декември 2010 г. Всяка помощ от типа *de-minimis* за селското стопанство, получена преди началото на 2008 г. от индивидуални предприятия в съответствие с Регламент (ЕО) № 1535/2007⁶¹ на Комисията, трябва да бъде приспадната от тази сума.

1.2 Антитръстови правила — членове 101, 102 и 106 от ДФЕС

1.2.1. Формиране и прилагане на правила

Доклад относно функционирането на Регламент 1/2003

63. На 29 април Комисията прие доклад за функционирането на Регламент 1/2003 на Комисията⁶². С доклада се цели да се направи преглед на процеса на модернизиране на правилата на ЕС в областта на антитръста от влизането в сила на регламента на 1 май 2004 г. В него се описва опитът във всички главни области, обхванати от регламента, и се оценява напредъкът, постигнат чрез въвеждане на нови инструменти и работни методи. Също така в доклада се изтъкват множество аспекти, които заслужават допълнителна оценка.

Прилагане по частноправен ред на антитръстовите правила на ЕС

64. Правилата на ЕС в областта на антитръста имат пряко въздействие, като по този начин те пораждаат права за частноправните субекти, включително право на обезщетение за вреди, което може да бъде наложено от националните съдилища (прилагане по частноправен ред). Комисията стартира проект на политика с цел гарантиране на ефективността на искове за обезщетение за вреди в областта на антитръста на ЕС и през 2008 г. прие Бяла книга относно иски за обезщетение за вреди при нарушаване на антитръстовите правила на Европейската общност⁶³, като представи конкретни предложения. Предложенията в Бялата книга включват: изясняване на вида на обезщетението, за което може да бъде предявен иск и от кого може да бъде предявен, ii) улесняване на положението на потребителите и други непреки

⁶⁰ Насоки на Общността относно държавните помощи в сектора на селското и горското стопанство за 2007—2013 г (ОВ С 319, 27.12.2006 г, стр. 1)

⁶¹ Регламент (ЕО) № 1535/2007 на Комисията от 21 декември 2007 г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора за ЕО към помощите *de minimis* в сектора на производството на селскостопански продукти (ОВ L 337, 21.12.2007 г., стр. 35).

⁶² COM(2009)206 окончателен, и придружаващия го работен документ на службите на Комисията, SEC(2009)574 окончателен.

⁶³ COM(2008)165 окончателен, Вж. <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/actionsdamages/index.html>.

потърпевши в положения, при които им е била прехвърлена незаконно наложена надценка, iii) подобряване на ефективността на последващи производства за обезщетения за вреди, като предвижда, че окончателните решения на националните компетентни власти за наличие на нарушения представляват достатъчно доказателство за нарушение; iv) гарантиране, че ищците могат да получат равнопоставен достъп до доказателства чрез разкриване пред съда; v) осигуряване на ефективно колективно обезщетяване и vii) предлага правила за осигуряване на безпроблемно взаимодействие между частното и публичното правоприлагане, включително защита на програмите за освобождаване от глоби или за намаляване на техния размер.

65. През март 2009 г. Европейският парламент и Европейският икономически и социален комитет приеха становища в подкрепа на подхода на Бялата книга. Службите на Комисията започнаха работа по техническите инструменти, предназначени за постигане на поставените в Бялата книга цели, като същевременно отдадоха дължимото внимание на становищата и коментарите, получени в рамките на общественото допитване. Освен това службите на Комисията започнаха работа по незадължителни насоки за количествено определяне на вредите.

Картели

66. През 2009 г. Комисията прие шест картелни решения⁶⁴ като наложи глоби в размер на 1,62 милиарда EUR на 43 предприятия⁶⁵. Комисията продължава да отдава приоритетно значение на разкриването, разследването и санкционирането на картели. За пръв път тя издаде картелно решение за предприятия в Словакия и Словения (дело *Калциев карбид* — относно калциев карбид на прах и на гранули за газовата и металургичната индустрия). Борбата срещу картелите с международно измерение се оказа много успешна, представена в резюме чрез решенията по дело *Морски маркучи*⁶⁶ (картел за подялба на пазара и определяне на цени относно морските маркучи, използвани за прехвърляне на нефт и други петролни продукти от съоръжения, изградени в близост до бреговете, на плавателни средства, и за тяхното разтоварване обратно към съоръжения, изградени в близост до брега, във връзка с който ЕС се сътрудничеса със САЩ, Обединеното кралство и Япония), *Електрически трансформатори*⁶⁷ (споразумение за подялба на пазара между европейски и японски производители по отношение на електрически трансформатори, автотрансформатори и шунтиращи реактори за напрежение 380 kV и по-високо) и *Топлинни стабилизатори* (картел за подялба на пазара и определяне на цени по отношение на пластмасови добавки, включващ дружества от ЕС, САЩ и Швейцария).

⁶⁴ Дела COMP/39406 *Морски маркучи*; COMP/39401 *E.ON/GDF*; COMP/39396 *Калциев карбид*; COMP/37956 *Бетонова арматура (повторно приемане)*; COMP/39129 *Електрически трансформатори* и COMP/38589 *Топлинни стабилизатори*.

⁶⁵ Включва образувания, на които не е наложена глоба като кандидати за имунитет. Ако повече от едно юридическо лице от една и съща група е обект на това решение, те се считат за едно.

⁶⁶ Вж. Годишен доклад за конкуренцията за 2007 г., стр. 43

⁶⁷ [Вж. IP/09/1432](http://ec.europa.eu/competition/cartels/ip09_1432_en.pdf)

67. След отмяната от Първоинстанционния съд на решението по дело *Бетонова арматура* през 2007 г.⁶⁸, на 30 септември Комисията прие отново първоначалното си решение от 2002 г. и затвори всичките осем предприятия, като потвърди почти еднакви глоби за всяко едно от тях⁶⁹.

Други споразумения и съгласувани практики

68. По отношение на прилагането на антиitrustовите правила към некартелните случаи, Комисията прие на 14 октомври решение за поемане на задължения⁷⁰, с което стават правно обвързващи ангажиментите, предложени от Международната асоциация на класификационните организации (МАКО), за да бъдат разгледани опасенията, възникнали в хода на проведено разследване по член 81 от ДЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП на световния пазар за класификация на кораби.
69. През 2009 г. бяха преразгледани редица регламенти за групово освобождаване и, при необходимост, на придружаващите насоки, свързани с прилагането на член 101 от ДФЕС, поради изтичането на срока им на действие в близко бъдеще. Тези преразглеждания засягат по-специално регламентите за групово освобождаване за вертикални и хоризонтални споразумения, „Регламента за групово освобождаване за застрахователния сектор“⁷¹ (вж. раздел 2.1) и Регламента за групово освобождаване за „Моторни превозни средства“ (вж. раздел 2.9).
70. През юли Комисията публикува проект на регламент за групово освобождаване и насоки за обществено допитване относно вертикалните споразумения. Бе предложено да се запазят по същество настоящите правила, като същевременно бъдат адаптирани и усъвършенствани, за да се вземе под внимание пазарното развитие, по-специално пазарната сила на купувачите и продължаващото увеличаване на продажбите онлайн.
71. По отношение на хоризонталните споразумения преразглеждането на насоките⁷² е свързано с преразглеждането на „регламента за групово освобождаване за споразумения за специализация“⁷³ и „регламента за групово освобождаване за категории споразумения за изследвания и разработки“⁷⁴. Хоризонталните насоки обхващат не само споразумения за специализация и споразумения за научноизследователска и развойна дейност, но също и други

⁶⁸ T-77/03 *Feralpi Siderugica SpA/Комисия* [2007] ECR II-139 Summ.pub.

⁶⁹ С повторното приемане на решението Комисията наложи глоба от 83 250 млн. EUR, като намали глобата за едно от предприятията от 16 140 млн. EUR на 14 350 млн. EUR, поради изменение в относителния размер на последното. [Вж. IP/09/1389](#).

⁷⁰ Дело [COMP/39416](#) *Класификация на кораби*.

⁷¹ Регламент (ЕО) № 358/2003 на Комисията от 27 февруари 2003 г. относно прилагането на член 81, параграф 3 от Договора към определени категории споразумения, решения и съгласувани практики в застрахователния сектор ([ОБ L 53, 28.2.2003 г., стр. 8](#)).

⁷² Известие на Комисията — Насоки за приложимостта на член 81 в споразумения за хоризонтално сътрудничество, [ОБ C 3, 6.1.2001 г., стр. 2](#).

⁷³ Регламент (ЕО) № 2658/2000 на Комисията от 29 ноември 2000 г. относно прилагането на член 81, параграф 3 за категории споразумения за специализация, [ОБ L 304, 5.12.2000 г., стр. 3](#).

⁷⁴ Регламент (ЕО) № 2659/2000 на Комисията от 29 ноември 2000 г. относно прилагането на член 81, параграф 3 за категориите споразумения за изследвания и разработки, [ОБ L 304, 5.12.2000 г., стр. 7](#).

видове споразумения, като такива за производство, пускане на пазара и съвместни покупки.

72. Бе приет също така Регламент (ЕО) № 906/2009 относно прилагането на член 81, параграф 3 от Договора за ЕО за някои категории споразумения, решения и съгласувани практики между дружества за линейно корабоплаване (консорциуми)⁷⁵. Този регламент предоставя възможност за оперативно сътрудничество за предоставяне на съвместни услуги за линейно корабоплаване между превозвачи за линейно корабоплаване при определени условия. Такъв вид сътрудничество беше изключен от правилата на ЕС за конкуренцията от 1995 г. Новият регламент влиза в сила на 25 април 2010 г. за срок от пет години.

Злоупотреба с господстващо положение (член 102 от ДФЕС)

73. Насоките на Комисията относно нейните приоритети по прилагането на член 82 от Договора за ЕО в областта на злоупотребата с практики на отстраняване на конкуренти, наложени от предприятия с господстващо положение, бяха публикувани в Официален вестник (ОВ) на 24 февруари⁷⁶.
74. Комисията прие окончателни решения в енергийния сектор (RWE и GdF) и сектора на информационните технологии (Intel, Microsoft и Rambus). Също така тя взе решения за започване на процедури в секторите за електронни комуникации (полски и словашки традиционни оператори на пазара на широколентовите услуги) и финансови услуги (Standard & Poor's и Thomson Reuters). По-подробна информация може да бъде намерена в съответните раздели на настоящия доклад.
13. **Държавни мерки (публични предприятия/предприятия с изключителни и специални права — член 106 от ДФЕС)**
75. На 2 февруари Комисията изпрати мотивирано становище⁷⁷ (МС) до Словашката република, с което поиска от нея да приведе своя Закон за конкуренцията в съответствие със законодателството на ЕС. На 25 юни Комисията прекрати процедурата по нарушение⁷⁸ в резултат на отменянето на оспорваната разпоредба в нейната цялост в сила от 1 юни. Срещу Словашката република все още има действаща процедура по нарушение за неприлагане на решението на Комисията от 2008 г. относно словашкия Закон за пощите⁷⁹.
76. През август Комисията прие решение относно ангажиментите, поети от Гърция за осигуряване на равнопоставен достъп до гръцките находища на лигнитни въглища⁸⁰.

⁷⁵ ОВ L 256, 29.9.2009 г., стр. 31.

⁷⁶ ОВ С 45, 24.2.2009 г., стр. 7.

⁷⁷ Вж. съобщение за печата [IP/09/200](#), 2.2.2009 г.

⁷⁸ Вж. съобщение за печата [IP/09/1182](#), 23.7.2009 г. Успешното разрешаване на този случай е в резултат на предходна процедура по нарушение срещу Чешката република, където подобно проблемно законодателство също бе отменено през 2007 г.

⁷⁹ Дело СОМР/39562 *Словашки Закон за пощите* ([ОВ С 322](#), 17.12.2008 г., стр. 10). Вж. също съобщение за печата [IP/08/1467](#), 7.10.2008 г.

⁸⁰ ОВ С 243, 10.10.2009 г., стр. 5.

77. През октомври, след започналото разпространение на „спестовни книжки А“ от банките, започнатата срещу Франция през 2007 г. процедура по нарушение беше приключена.

1.4 Контрол върху концентрациите

1.4.1. Формулиране и прилагане на правилата

78. През 2009 г. броят на концентрациите, за които е подадено уведомление, бе под рекордните нива от предходните години. В Комисията бяха подадени уведомления за общо 259 транзакции, окончателно приетите решения са 234. От тези окончателни решения 225 транзакции бяха одобрени безусловно по време на първата фаза, 82 решения бяха одобрени безусловно по нормалната процедура и 143 (или 63,6 %) бяха приключени по опростената процедура. 13 транзакции бяха приключени през първата фаза при определени условия. Освен това Комисията започна пет производства от втора фаза, заедно с три решения, приети при определени условия. Два случая бяха оттеглени през втора фаза и шест случая през първа фаза. През годината не са приети решения за забрани.

1.4.2. Член 21

79. Законовите правомощия, предвидени в член 21, параграф 4 от Регламента на ЕО за сливанията позволяват на Комисията да се намесва, за да възпира и препятства държавите-членки от неправомерно възпиране или ограничаване на поглъщането на местни дружества от дружества от други държави-членки. Тази разпоредба също така предоставя процедурна рамка за своевременен обмен на мнения с държави-членки за разграничаване на намеси с протекционистка мотивация от действително преследване на легитимни публични интереси (различни от конкуренция). От неговото приемане има по-малко от 20 случая, при които е приложен член 21. След период на по-често прилагане на член 21, през 2009 г. не са започнати нови процедури съгласно тази разпоредба.

1.4.3 Доклад в областта на концентрациите

80. Комисията представи доклад до Съвета относно прилагането на Регламента на ЕО за сливанията⁸¹ (РЕОС) пет години след влизането му в сила. В доклада се прави заключение, че като цяло праговете на компетентност и механизмите за препращане предоставят подходящата правна рамка за гъвкаво разпределяне и преразпределяне на случаи между Комисията и националните органи за защита на конкуренцията (НОЗК). В доклада също така се констатира, че механизмите преди уведомяването са доказали, че продължават да бъдат полезни при преразпределяне на случаи независимо от въвеждането на механизмите за препращане преди уведомяване.
81. На последно място, в доклада се открояват областите, в които може да има необходимост от подобряване, като например функционирането на „правилото за двете трети“, начин за работа по случаи, за които е подадено уведомление в три или повече НОЗК (идеята за обслужване „на едно гише“) и въпроса за по-нататъшното сближаване на приложимите национални правила по отношение на тяхната връзка с правилата на Общността.

2 РАЗВИТИЯ В СЕКТОРИТЕ

2.1. Финансови услуги

82. Финансовите пазари са решаващ фактор за функционирането на съвременните икономики. Годишната бе изключително трудна за финансовия сектор и Комисията изигра водеща роля чрез предоставяне на правна сигурност в областта на държавните помощи и контрола върху концентрациите⁸².
83. В областта на разпространението на данни на финансови пазари бяха открити официални процедури срещу Standard & Poor's във връзка с твърдение за злоупотреба с господстващото им положение по отношение на издаването и лицензирането на идентифициращи кодове за ценни книжа, наречени ISIN⁸³. Също така Комисията откри официална процедура срещу Thomson Reuters засягаща използването на RICs⁸⁴.
84. В допълнение към откриването през 2008 г. на процедури по разследване от Комисията относно трансграничните многостранни обменни такси на VISA Europe, през април бе изпратено изложение за възраженията. През май

⁸¹ Съобщение на Комисията до Съвета, Доклад относно функционирането на Регламент № 139/2004 и придружаващия го работен документ на службите на Комисията, 18 юни 2009 г. (COM(2009)281 окончателен)

⁸² За повече подробности вж. главата, посветена на този въпрос в настоящия доклад.

⁸³ ISIN са световни идентификатори за ценни книжа и се уреждат от стандарт 6166 на Международната организация за стандартизация (МОС). Те са необходими за редица операции, които се провеждат от финансовите институции (например, докладване пред властите или клиринг и сетълмент) и не могат да бъдат заменени от други идентификатори на ценни книжа. Вж. също [МЕМО/09/508](#).

⁸⁴ RICs са кратки, буквено-цифрови кодове, с които се идентифицират ценни книжа и тяхното търговско местоположение. Те са използвани за извличане на информация от информационните потоци в реално време от Thomson Reuters, например информация в реално време за цените на борсата при определен курс. Вж. също [IP/09/1692](#) от 10.11.2009 г.

Комисията възложи извършването на външно проучване, което да сравни разходите за плащания в брой и плащания с карти.

85. Комисията продължи да наблюдава отблизо изпълнението на решението за забрана от 2007 г. относно трансграничните многостранни обменни такси (MOT) на MasterCard. През април MasterCard се ангажира да въведе отново значително по-ниски трансгранични MOT⁸⁵, за да отмени схемата за повишаване на таксите и да промени правилата на системата си с цел да повиши прозрачността и конкуренцията на пазара на разплащателните карти⁸⁶. Изпълнението на тези ангажименти се наблюдава отблизо от независимо упълномощено лице.
86. Комисията извърши преглед на функционирането на настоящия Регламент за групово освобождаване в областта на застрахователното дело⁸⁷ преди изтичането на неговия срок на 31 март 2010 г. Въз основа на откритите по време на прегледа доказателств в проекта на регламент за групово освобождаване се възстановява изключването на две категории споразумения: съвместните компилации, таблици и проучвания и споразуменията относно сдружения за съзастраховане и съвместно презастраховане. Проектът бе публикуван за допитване на 5 октомври за период от осем седмици.
87. SEPA (Единна зона за плащания в евро) беше важен въпрос за антитръстовата защита в областта на финансовите услуги. SEPA е инициатива за саморегулиране, стартирана от европейската банкова индустрия и ръководена от Европейския платежен съвет (ЕПС) за придвижване към една обединена зона за плащания в евро, която следва да гарантира трансграничните плащания да станат толкова лесни и ефикасни колкото вътрешните плащания.
88. През 2009 г. се проведоха неофициални обсъждания с възможни нови участници, по-конкретно с Payfair и Monnet, по-специално за изясняване на съвместимостта на предвидените от тях финансови механизми с правилата за конкуренция и за насърчаване на ефективна, съобразена с SEPA конкуренция на пазара на разплащателни карти.
89. Започналият през 2007 г. диалог с ЕПС продължи и през 2009 г. с акцент върху обменните такси за директните дебити в SEPA (SDD), управлението на ЕПС и на схемите, както и върху стандартизацията. През март Комисията и ЕЦБ издадоха съвместно изявление за разясняване на финансовите принципи на директните дебити в SEPA, включително възможността да се начисляват многостранни обменни такси в някои държави-членки през преходния период⁸⁸. На 2 ноември влезе в сила Регламент 924/2009⁸⁹ относно

⁸⁵ В резултат на новата методология, максималният среднопретеглен MOT за транзакция е понижен на 0,30 % за потребители на кредитни карти и на 0,20 % за потребители на дебитни карти.

⁸⁶ Вж. [IP/09/515](#) и MEMO/09/143.

⁸⁷ Регламент (ЕО) № 358/2003 на Комисията от 27 февруари 2003 г. относно прилагането на член 81, параграф 3 от Договора за отделни категории споразумения, решения и съгласувани практики в застрахователния сектор ([ОВ L 53, 28.2.2003 г., стр. 8](#)).

⁸⁸ [Съвместно изявление на Европейската комисия и на Европейската централна банка за разясняване на отделни принципи, като подчертава бъдещия бизнес модел на SEPA за директни дебити \(SDD\)](#), SEC(2009)397.

⁸⁹ ОВ L 266, 9.10.2009 г., стр. 11.

трансграничните плащания и Комисията и ЕЦБ публикуваха насоки относно дългосрочното финансиране на директните дебити в SEPA⁹⁰. Насоките засягат периода, когато преходните споразумения за многостранни обменни такси вече няма да се прилагат.

90. Между 3 ноември и 14 декември Комисията започна обществено допитване относно допълнителни насоки за участници в схемата за директни дебити в SEPA по отношение на оценяването на колективните финансови механизми в съответствие с европейските правила за конкуренцията. В резултат на допитването Комисията, ако е уместно, може да реши да приеме допълнителни насоки, за да предостави по-голяма яснота и предвидимост относно общата рамка за анализ.

2.2. Енергия и околна среда

91. На 6 април Европейският парламент и Съветът приеха законодателен пакет за климата и енергията, съдържащ мерки за борба срещу изменението на климата и насърчаването на възобновяемата енергия, който бе предложен от Комисията през януари 2008 г. Пакетът съдържа директива относно възобновяемата енергия за установяване на критерии за устойчивост за биогоривата и течните горива от биомаса⁹¹, които също така са от значение за оценяването на държавната помощ в тази област. Освен това Европейският парламент и Съветът приеха директива за преразглеждане на Схемата за търговия с емисии на ЕС⁹².
92. На 13 юли Европейският парламент и Съветът приеха пакет за вътрешния енергиен пазар⁹³, а на 16 юли Комисията прие предложение за регламент относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ.
93. Комисията бе много активна в прилагането на политиката на конкуренция в енергийния сектор въз основа на познанието, придобито чрез проучването в енергийния сектор⁹⁴. Развитието на ефективна конкуренция на тези пазари следва да доведе до повишаване на сигурността на доставките, намаляване на въздействието върху околната среда, повече иновации и доставки на енергия на конкурентни цени за домакинствата и бизнеса в ЕС.
94. На 18 март бе прието решение⁹⁵ по дело RWE — ограничаване на достъпа до пазара за газ, относно изпълнение на правно обвързващи ангажименти за

⁹⁰ Прилагане на член 81 от Договора за ЕО за многостранни междубанкови плащания чрез директни дебити в SEPA, SEC (2009)1472.

⁹¹ Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 16).

⁹² Директива 2009/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО с оглед подобряване и разширяване на схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове на Общността (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 63).
⁹³ ОВ L 211, 14.8.2009 г.

⁹⁴ Съобщение на Комисията: Проучване съгласно член 17 от Регламент (ЕО) № 1/2003 в секторите на природния газ и електричеството в Европа (Окончателен доклад) (COM(2006)851 окончателен, 10.1.2007 г.), и доклад на ГД „Конкуренция“ относно секторното проучване в областта на енергетиката (SEC(2006)1724, 10.1.2007 г.).

⁹⁵ [Вж. IP/09/410](#), 18.3.2009 г.

продажба, предложени преди от RWE и разследването бе приключено. По аналогичен начин предложените от GDF Suez ангажименти⁹⁶ станаха правно обвързващи чрез приетото на 2 декември решение съгласно член 9 от Регламент 1/2003. Ангажиментите ще улеснят навлизането на конкурентите на френския пазар на газ. В допълнение, на 4 ноември Комисията стартира пазарен тест относно предложените от френското енергийно дружество EDF ангажименти в рамките на делото *EDF — Ограничаване на достъпа до клиенти*⁹⁷. Заедно с извършената от френското правителство⁹⁸ реформа на регулирания пазар на електроенергия ангажиментите по този случай имат потенциала да се превърнат във важна стъпка към напълно конкурентен пазар на електроенергията във Франция. На 22 декември 2009 г. в съответствие с член 9 от Регламент 1/2003 бе изпратена предварителна оценка на дружеството E.ON AG и неговите филиали, включително E.ON Ruhrgas AG и E.ON Gastransport GmbH, в която се изразяват опасения относно нарушаване на член 102 от ДФЕС (предишен член 82 от Договора за ЕО). Едновременно с това Комисията подготви известие за пазарен тест по смисъла на член 27, параграф 4 от Регламент 1/2003.

95. Що се отнася до други случаи в енергийния сектор, на 8 юли Комисията прие решение съгласно член 7 от Регламент 1/2003 за налагане обща глоба в размер на 1 106 милиона EUR на E.ON и GDF Suez за подялба на пазара⁹⁹. Това са първите глоби, които Комисията налага за нарушения в областта на антитръста в енергийния сектор и представляват най-високата глоба, наложена през 2009 г. На 6 март бе изпратено изложение на възраженията до *ENI S.p.A.*¹⁰⁰ във връзка с управлението и експлоатацията на тръбопроводите за пренос на природен газ на дружеството. На 23 април бе открита процедура по случая *Svenska Kraftnät*¹⁰¹. На 6 октомври Комисията започна пазарен тест¹⁰², като прикани заинтересованите страни да представят мнения относно ангажиментите, предложени от шведския оператор на преносна мрежа Svenska Kraftnät (SvK).
96. В областта на концентрациите Комисията приключи с мерки за защита на три транзакции относно доставката на газ и електричество: придобиване от Vattenfall на Nuon Energy¹⁰³, купуването от RWE на Essent¹⁰⁴ и придобиване от Segebel's на EDF¹⁰⁵. Две дела¹⁰⁶, произтичащи от мерки за защита, предоставени от антитръстовите производства на E.ON¹⁰⁷ бяха приключени безусловно.

⁹⁶ Дело COMP/39316.

⁹⁷ Дело COMP/39386 *Дългосрочни договори за електроенергия във Франция*.

⁹⁸ [Вж. MEMO/09/394](#)

⁹⁹ Дело COMP/39401. [Вж. IP/09/1099](#), 8.7.2009 г.

¹⁰⁰ Дело COMP/39315. [Вж. MEMO/09/120, 19.3.2009 г.](#)

¹⁰¹ Дело COMP/39351. [Вж. MEMO/09/191, 23.4.2009 г.](#)

¹⁰² [Вж. IP/09/1425](#), 6.10.2009 г.

¹⁰³ Решение по дело COMP/M.5496 Vattenfall/Nuon.

¹⁰⁴ Дело COMP/M.5467 RWE/Essent.

¹⁰⁵ Дело COMP/M.5549 EDF/Segebel.

¹⁰⁶ Дело COMP/M.5512 Electrabel/E.ON (определени активи) и M.5519 E.ON/Electrabel придобити активи.

¹⁰⁷ Дела COMP/39388 и COMP/39389 E.ON електроенергия.

97. В областта на контрола върху държавната помощ бе постигнат напредък по отношение на регулираните тарифи на електроенергията във Франция¹⁰⁸. На 19 септември френското правителство обяви план за реформа, в който предвижда поетапна отмяна на тарифи и механизми, насочени към стимулиране на конкуренцията на пазара на електроенергия чрез осигуряване на достъп на конкуренти до определен процент от мощностите за производство на атомна енергия на EDF (Electricité de France) на регулирани цели. Изисква се френското законодателство да бъде прието преди Комисията да може да вземе окончателно решение¹⁰⁹.
98. На 18 ноември бе прието отрицателно решение с възстановяване по случая с преференциалните тарифи за електроцентралите на Alcoa във Венето и Сардиния¹¹⁰.
99. В областта на възобновяемите енергии Комисията разреши схемата Cypriot¹¹¹, три датски схеми¹¹² и австрийска схема за субсидиране на преференциални тарифи в полза на производителите на възобновяеми енергии¹¹³. Същевременно е започнато задълбочено разследване относно определени разпоредби на австрийската схема, които изглежда облагодетелстват големи потребители на енергия¹¹⁴.
100. При определени условия бе приключен датският проект за предоставяне на освобождаване от данъчно облагане за намаляване на емисиите на CO₂ на дружества, обхванати от схемата за търговия с емисии на ЕС¹¹⁵. Освен това Комисията одобри намаляване на данъчното облагане за датската циментова индустрия, което е първият такъв случай, одобрен съгласно новите правила за помощ под формата на намаляване на данъците за околната среда в Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда¹¹⁶. От друга страна, Комисията заключи, че подобно освобождаване от данъчно облагане за датската керамична индустрия е несъвместимо¹¹⁷, тъй като освобождаването от

¹⁰⁸ Дело C17/2007 (ex NN19/07) *Регулирани тарифи на електроенергията във Франция* (ОВ С 96, 25.4.2009 г., стр. 18).

¹⁰⁹ МЕМО/09/394, 15.9.2009 г.

¹¹⁰ Дело C36b/2006 *Преференциални тарифи за електроенергия — Alcoa* (все още не е публикуван).

¹¹¹ Дело N143/2009 *Схеми за помощ за насърчаване на производството на електроенергия от големи вятърни, слънчеви, фотоволтаични системи и биомаса с търговско предназначение* (ОВ С 247, 15.10.2009 г., стр. 2).

¹¹² Дело N359/2008 *Доставка на електроенергия, произведена от изгаряне на биомаса* (ОВ С 179, 1.8.2009 г., стр. 1); Дело N354/2008 *Доставка на електроенергия от нови въздушни турбини* (ОВ С 143, 24.6.2009 г., стр. 6); дело N356/2008 *Доставка на електроенергия, произведена от биогаз* (ОВ С 151, 3.7.2009 г., стр. 16).

¹¹³ Дело N446/2008 *Второ изменение на Закона за зелената електроенергия от 2000 г.* (ОВ С 217, 11.9.2009 г., стр. 12).

¹¹⁴ C24/2009 (ex N446/2008) *Второ изменение на Закона за зелената електроенергия от 2008 г.* (ОВ С 217, 11.9.2009 г., стр. 12).

¹¹⁵ Дело C41/2006 *Промяна на данъчното облагане за намаляване отделянето на CO₂ за регулирана с квота консумация на горива в промишлеността* (публичната версия все още не е достъпна).

¹¹⁶ Дело N327/2008 *Нох намаляване на данъците за големи замърсители и дружества намаляващи замърсяването и намаление на данъците за използването на биогаз и биомаса*

¹¹⁷ Дело C5/2009 (ex N210/2008) *Освобождаване от данъци за околната среда за производителите на керамика*.

данъчно облагане в този случай не може да бъде счетено за необходимо или пропорционално.

101. Комисията разреши схема на Обединеното кралство за въвеждане на търговска схема за емисиите на CO₂ свързани с потреблението на електроенергия¹¹⁸. Освен това бяха приети полски¹¹⁹, литовски¹²⁰, български¹²¹ схеми, с които се предоставя намаляване на данъците за стимулиране на производството на определени форми биогорива.
102. Комисията разгледа редица австрийски мерки за насърчаване на производството на електрическа и топлинна енергия¹²² и инфраструктури за разпределение¹²³; разреши три полски схеми за мрежи за разпределение на топлинна енергия¹²⁴, за мрежи за пренос на електроенергия за възобновяеми енергии¹²⁵ и за модернизиране на електроразпределителни мрежи¹²⁶. Комисията също така приключи схема за подаване на оферти за провеждане на две проучвания за изготвяне на проектна документация и осъществимост (FEED проучвания) относно два демонстрационни проекта за улавяне и съхранение на въглерод (УСВ) от индустриален мащаб в Обединеното кралство¹²⁷.
103. И накрая, въз основа на временната рамка¹²⁸ Комисията одобри национални схеми за помощ от Франция¹²⁹, Германия¹³⁰, Испания¹³¹, Италия¹³² и Обединеното кралство¹³³ за запазване на инвестирането в продукти, които са от полза за околната среда (т. нар. зелени продукти). Схемите бяха разгледани по ускорена процедура.

¹¹⁸ Дело N629/2008 *Ангажимент за намаляване на отделянето на въглерод (АНОВ)*.

¹¹⁹ Дело N57/2008 *Оперативна помощ за биогорива — Полша* (ОВ С 247, 15.10.2009 г., стр. 1).

¹²⁰ Дело N372/2007 *Подпомагане за биогорива* (ОВ С 106, 8.5.2009 г., стр. 14).

¹²¹ Дело N607/2008 *Намаляване на данъците за използване на биогорива (България)*.

¹²² Дело N461/2008 *Закон за комбинирани топло- и електроцентрали (СНР)* (ОВ С 109, 13.5.2009 г., стр. 1).

¹²³ Дело N485/2008 *Схеми за помощ за развитие на инфраструктурата на топлофикационни и мрежови охладителни системи и охлаждащи инсталации (АТ)* (ОВ С 191, 14.8.2009 г., стр. 1).

¹²⁴ Дело N54/2009 *Помощ за модернизиране на мрежи за разпределение на топлинна енергия в Полша* (ОВ С 204, 29.8.2009 г., стр. 2).

¹²⁵ Дело N55/2009 *Помощ за изграждане и модернизиране на мрежи за електроенергийни връзки за възобновяема енергия в Полша* (ОВ С 206, 1.9.2009 г., стр. 3).

¹²⁶ Дело N56/2009 *Помощ за модернизиране и подмяна на електроразпределителни мрежи в Полша* (ОВ С 206, 1.9.2008 г., стр. 4).

¹²⁷ Дело N74/2009 *УСВ Доказване на конкуренция — FEED* (ОВ С 203, 28.8.2009 г., стр. 2).

¹²⁸ Временна рамка за мерките за държавна помощ за подпомагане на достъпа до финансиране при настоящата финансова и икономическа криза (ОВ С 83, 7.4.2009 г., стр. 1).

¹²⁹ Дело N11/2009 *Régime temporaire de prêts bonifiés pour les entreprises fabriquant des produits verts* (ОВ С 106, 8.5.2009 г., стр. 22).

¹³⁰ Дело N426/2009 *Федерална рамка за нисколихвени заеми за производство на екологични продукти* (ОВ С 225, 18.9.2009 г., стр. 2).

¹³¹ Дело N140/2009 *План за конкурентноспособност на автомобилния сектор — реализиране на инвестиции с цел производство на по-екологичносьобразни продукти* (ОВ С 146, 26.6.2009 г., стр. 2).

¹³² Дело N542/2009 *Помощ за производството на екологични продукти*.

¹³³ Дело N72/2009 *Временна помощ за производството на екологични продукти* (ОВ С 145, 25.6.2009 г., стр. 7).

2.3. Електронни съобщения

104. Доставчиците на електронни съобщителни услуги продължават да оперират в рамките на регулаторната рамка на ЕС за електронните съобщения¹³⁴. Предварителното регламентиране съгласно регулаторната рамка се основава на принципите на законодателството в областта на конкуренцията. Този подход бе приет от националните регулаторни органи (НРО) при тяхната оценка на пазарите на електронни съобщения.
105. През 2009 г. Комисията получи 161 уведомления от националните регулаторни органи и прие 87 писма с коментари и 59 писма без коментари в рамките на механизма на Общността за провеждане на консултации съгласно член 7 от рамковата директива, като 9 случая все още не бяха приключени в края на годината. В един от случаите¹³⁵ Комисията изрази сериозни съмнения с оглед на съвместимостта на мерките, за които е подадено уведомление, със законодателството на ЕС, и започна втора фаза на разследване.
106. На 7 май Комисията издаде Препоръка относно тарифите за терминиране¹³⁶ за определяне на методология за регулиране на тарифите за терминиране с цел да се осигури съгласуваност на регулаторните подходи. На 1 юли започна да се прилага новият регламент на ЕС относно роуминга в Общността. Новите правила ще се прилагат до лятото на 2012 г., а до лятото на 2010 г. Комисията ще докладва за тяхното функциониране пред Европейския парламент и Съвета.
107. Комисията насърчава мерките за помощ, които имат за цел да предоставят подходящо ширококоловото покритие на достъпни цени за всички европейски граждани. До 2009 г. Комисията извърши оценка и одобри използването на държавна помощ и други видове публично финансиране в размер на

¹³⁴ Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна мярка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива) ([ОБ L 108, 24.4.2002 г., стр. 33](#)), Директива 2002/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно достъпа до електронни съобщителни мрежи и тяхната инфраструктура и взаимосвързаността между тях (Директива за достъп) ([ОБ L 108, 24.4.2002 г., стр. 7](#)), Директива 2002/20/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно разрешението на електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за разрешение) ([ОБ L 108, 24.4.2002 г., стр. 21](#)), Директива 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга) ([ОБ L 108, 24.4.2002 г., стр. 51](#)), Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните съобщения (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронните съобщения) ([ОБ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37](#)). Тези директиви наскоро бяха изменени с Директиви 2009/140/ЕО и 2009/136/ЕО ([ОБ L 337, 18.12.2009 г., стр. 37 и 11](#)).

¹³⁵ Дело АТ/2009/970 относно достъпа до австрийския пазар на едро за ширококолов достъп.

¹³⁶ Тарифите за терминиране са тарифи на едро, начислявани от оператора на повикваната страна на оператора на мрежата повикващата страна. Тарифите оказват значително въздействие върху телефонните сметки на потребителите и поради това подлежат на регулиране на цените от националните регулаторни органи. Препоръка на Комисията 2009/396/ЕО от 7 май 2009 г. относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС ([ОБ L 124, 20.5.2009 г.](#)).

приблизително 2 милиарда EUR¹³⁷ в Европа, които генерират инвестиции за ширококоловни мрежи за над 3 милиарда EUR.

108. В приетите през септември Насоки за ширококоловните мрежи се разглежда не само помощта за основните ширококоловни мрежи (ADSL, кабелни, мобилни, безжични или сателитни ширококоловни услуги), но също и подпомагането на високоскоростни мрежи за достъп от следващо поколение (оптични или модерни кабелни мрежи към настоящия етап). С насоките също така се предоставя допълнително обяснение относно начина, по който се прилага съществуващата съдебна практика в сектора за ширококоловен достъп за тези случаи, при които държавата-членка определя експлоатирането на ширококоловни мрежи като услуга от общ икономически интерес (УОИИ). В този контекст Комисията одобри публично финансиране на стойност 59 милиона EUR за проекти за достъп от следващо поколение във френския департамент Hauts-de-Seine¹³⁸.
109. В областта на антитръста Комисията започна производство срещу полските и словашките контрагенти в областта на пазара за ширококоловен достъп.¹³⁹

2.4. Информационни технологии

110. Секторът за информационни и комуникационни технологии е от особено значение за насърчаване на иновациите и реализиране на потенциала на цифровата икономика. Пазарите за информационни технологии често са склонни към мрежови ефекти, както показва делото на Комисията срещу *Microsoft* от 2004 г.¹⁴⁰ Тези ефекти могат да доведат до обвързване на клиентите, както и до възникването на господстващи пазарни позиции, които сами по себе си не представляват проблем, но може да е необходимо навременно прилагане на законодателството в областта на конкуренцията за осигуряване на конкуренция въз основа на характеристиките на съответните пазари или на свързани пазари. В този контекст оперативната съвместимост и стандартите са основни често възникващи проблеми във все по-взаимосвързания свят.
111. По делото *Intel*¹⁴¹ на 13 май бе издадено решение за забрана, с което се потвърждава констатацията, че Intel е нарушила член 82 от Договора за ЕО като участва в антиконкурентни практики, целящи да изключат конкурентите от пазара за централни процесори (ЦП) със структура x86. Тези практики са навредили на интересите на потребителите в цялото ЕИП. Като подкопават способността на конкурентите си да се конкурират въз основа на характеристиките на продуктите си, действията на Intel подкопават конкуренцията, намаляват правото на избор на потребителя и възпрепятстват иновациите. С решението на Intel се налага глоба от 1,6 милиарда EUR, която е

¹³⁷ От които 1,5 милиарда EUR са определени като държавна помощ по смисъла на член 107 от ДФЕС.

¹³⁸ Решение на Комисията от 30 септември 2009 г. относно N331/2008 „Réseau à très haut débit en Hauts-de-Seine“. Все още непубликувано.

¹³⁹ [МЕМО/09/203, 27.4.2009 г.](#)

¹⁴⁰ Дело COMP/37.792 *Microsoft* (ОВ L 32, 6.2.2007 г., стр. 23).

¹⁴¹ Дело COMP/37990 *Intel* (ОВ C 227, 22.9.2009 г., стр. 13).

най-високата глоба, налагана някога от Комисията на отделно дружество. Intel обжалва решението пред Първоинстанционния съд на 22 юли ¹⁴².

112. На 16 декември 2002 г. Комисията направи правнообвързващи за *Microsoft* предложените от дружеството ангажименти с цел преодоляване на опасенията относно конкуренцията, повдигнати от Комисията в изложение на възраженията през януари 2009 г., свързано с обвързването на уеб браузъра на *Microsoft* — *Internet Explorer*, с неговата доминираща операционна система *Windows* за клиентски персонални компютри (PC). Тези ангажименти трябва да доведат до по-голям и по-информиран избор на уеб браузъри за потребители в ЕИП и до по-голяма свобода за производителите на компютри. *Microsoft* се ангажира а) да предостави на потребителите на операционната система *Windows* за клиентски персонални компютри (PC) в рамките на ЕИП софтуерна актуализация с екран за избор посредством *Windows Update*, което ще предложи на потребителите необвързващ избор между най-широко използваните уеб браузъри в ЕИП, и б) да има наличен механизъм в *Windows 7* и последващите версии на *Windows* в ЕИП, който ще позволи на производителите на персонални компютри и крайните потребители да използват или не *Internet Explorer*.¹⁴³
113. По делото *Rambus* Комисията изрази опасенията си, че дружеството *Rambus* е наложило необосновано заплащане на авторски права за използването на някои патенти за чипове от вида *DRAM* използвани виртуално във всички персонални компютри. На 9 декември Комисията прие решение за утвърждаване като правно обвързващи предложените от *Rambus* ангажименти, с което в конкретния случай се въвежда горна граница на лицензните възнаграждения на *Rambus*.¹⁴⁴ През 2008 г. продажбите в световен мащаб на *DRAM* надвишиха 34 милиарда USD (над 23 милиарда EUR). *Rambus* се ангажира да въведе в световен мащаб горна граница за заплащане за авторските си права за срок от пет години. *Rambus* се съгласи да не начислява авторски права за по-ранните поколения от съответните чипове в комбинация със заплащане за авторски права с максимална ставка от 1,5 % за последното поколение съответни чипове. Това е значително по-малко от 3,5 %, които *Rambus* начисляваше преди.
114. Това дело още веднъж показва, че един ефективен процес на установяване на стандарти следва да се провежда по недискриминационен, открит и прозрачен начин, за да се гарантира конкуренция въз основа на характеристиките на продукта и да се даде възможност на потребителите да извлекат полза от техническото развитие и иновациите.¹⁴⁵ Понастоящем Комисията преразглежда насоките в областта на антитръста за хоризонтални споразумения и възнамерява да консолидира съществуващата глава относно стандартизацията с цел да предостави повече насоки за установяване на стандарти. Проектът ще

¹⁴² T-286/09 *Intel срещу Комисията* (ОВ С 220, 12.9.2009 г., стр. 41).

¹⁴³ Решението е публикувано на уебсайта на ГД „Конкуренция“ под „Дела в областта на антитръста“.

¹⁴⁴ Неповерителна версия на решението и на ангажиментите можете да намерите на уебсайта на Комисията на адрес: <http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases>.

¹⁴⁵ Решението и ангажиментите са публикувани на уебсайта на ГД „Конкуренция“ под „Дела в областта на антитръста“.

бъде готов за публично обсъждане в началото на 2010 г. Комисията също така ще продължи да разследва и да се намесва, при необходимост, в конкретни случаи, при които съществуват опасения относно конкуренцията.

2.5. Медии

115. Посредством кръглата маса относно онлайн търговията Комисията продължи обсъжданията с висши представители на потребителите и индустрията относно бизнес възможностите, които се създават чрез интернет, и съществуващите бариери при нарасналата онлайн търговия на музика и стоки в Европа. През май 2009 г. бе публикуван доклад относно възможностите и бариерите пред онлайн търговията, а през септември и октомври 2009 г. се проведеха две заседания на кръглата маса под егидата на комисаря по конкуренцията, с акцент върху онлайн търговията с музика. Инициативата за провеждане на кръгла маса доведе до две съвместни изявления: за онлайн разпространението на музика и за правото на собственост върху информацията. Мнозина от участниците в кръглата маса също обявиха конкретни мерки и ангажименти, които следва да доведат до подобряване на достъпа на европейските потребители до музика онлайн¹⁴⁶.
116. През 2009 г. Комисията продължи да наблюдава отблизо прехода от аналогово към цифрово наземно радио- и телевизионно разпространение в Италия в контекста на процедурата за нарушение, която започна през 2006 г. във връзка с италианското законодателство относно радио- и телевизионно разпространение. След близки контакти с комисарите по конкуренцията и информационното общество италианските власти приеха нови критерии за „цифровизация“ на наземните телевизионни мрежи в Италия, насочени към осигуряване на повече честоти за навлизащите на пазара и за по-малки съществуващи радиотелевизионни оператори. Търгът за разпределяне на честотите се очаква да започне в началото на 2010 г.¹⁴⁷.
117. По отношение на държавната помощ Комисията продължава да наблюдава прехода (преминаването) от аналогово към цифрово наземно радио- и телевизионно разпространение в държавите-членки на ЕС. На 6 октомври Първоинстанционният съд потвърди отрицателно решение относно Германия¹⁴⁸, което се основаваше и на липсата на технологична неутралност на схемата¹⁴⁹.
118. На 2 юли Комисията прие преработено Съобщение за радио- и телевизионно разпространение, с което цели да предостави повече яснота относно оценката на Комисията за публично финансираните нови медийни услуги¹⁵⁰. През годината Комисията прие няколко положителни индивидуални решения

¹⁴⁶ Всички документи са налични на адрес: http://ec.europa.eu/competition/sectors/media/online_commerce.html

¹⁴⁷ Комисията изпрати на Италия мотивирано становище по това дело на 18.7.2007 г.

¹⁴⁸ Дело C-25/2004 *DVB-T Berlin Brandenburg*. Това решение бе обжалвано от Германия през декември. Обжалването засяга също и въпроса за технологичната неутралност.

¹⁴⁹ Дела T-8/06, T-21/06, T-24/06.

¹⁵⁰ Съобщение относно прилагането на правилата за държавните помощи по отношение на обществената услуга радио- и телевизионно разпространение от 2 юли 2009 г., ОВ С 257, 27.10.2009 г.

относно финансирането на системи за радио- и телевизионно разпространение във Франция, Испания, Австрия и Дания. През юни Комисията прие предложение за отпускане на помощ на печата в Швеция за високотиражните столични вестници, съвместима с правилата за държавна помощ¹⁵¹.

2.6. Фармацевтична индустрия и здравеопазване

Фармацевтична индустрия

119. През 2009 г. Комисията приключи проучването си във фармацевтичния сектор на ЕС. Целта на проучването бе да се разгледат причините за наблюдаваните закъснения при навлизането на пазара на генерични лекарствени продукти и очевидният спад в иновациите, съизмерен с броя на достигащите до пазара нови лекарствени продукти. Проучването се занима с конкурентните отношения i) между дружествата за оригинални лекарства и дружествата за генерични лекарства и ii) между дружествата за оригинални лекарства и отпрати важни препоръки по отношение на политиката с цел подобряване на функционирането на сектора. Комисията публикува окончателния си доклад на 8 юли¹⁵².
120. В окончателния доклад за секторното проучване Комисията покани всички заинтересовани страни да посочат възможни опасения по отношение на конкуренцията пред органите за защита на конкуренцията.
121. Комисията също така започна производства срещу Servier, като наред с други неща разследва споразумения за уреждане на патент, сключени от Servier и някои оператори на генерични продукти, които могат да доведат до антиконкурентно поведение. Това разследване не съставлява част от секторното проучване, но придобитите познания по време на провеждането му позволи на Комисията да изготви заключения относно области, в които действията на Комисията въз основа на законодателството в областта на конкуренцията могат да бъдат подходящи и ефективни.
122. По отношение на регулаторната рамка в окончателния доклад се акцентира върху три основни области, в които съществуват опасения: патентите, разрешителните за пускане на пазара и ценообразуването и възстановяването на разходи. По отношение на патентите Комисията потвърди отново спешната нужда от установяването на патент на Общността и от унифицирана система за патентно съдопроизводство в Европа.
123. Във връзка с проблема за паралелната търговия с лекарства, решението на Съда на Европейските общности (СЕО) от 6 октомври предоставя важни разяснения относно ограниченията на паралелната търговия във фармацевтичния сектор, по-специално що се отнася до така наречените схеми за двойно ценообразуване¹⁵³.

¹⁵¹ Дело E4/2008.

¹⁵² Съобщение на Комисията от 8 юли 2009 г. относно резюме на доклада за проучване на фармацевтичния сектор, съобщение за печата [IP/09/1098](http://ec.europa.eu/competition/sectors/pharmaceuticals/invest/summary_en.pdf).

¹⁵³ Вж. дело C-501/06 *GlaxoSmithKline v. Commission* (2009), достъпно на интернет адрес: <http://eur-lex.europa.eu>. През март 1998 г. GSK уведоми Комисията за политиката си на ценообразуване за

124. В областта на контрола върху концентрациите през 2009 г. се осъществиха няколко големи сливания на фармацевтични дружества, което потвърждава тенденцията към консолидация в индустрията. Всички случаи бяха приключени на първа фаза независимо дали с поемането или без поемането на ангажименти. Оценката на концентрациите във фармацевтичния сектор показва, че свързаните със здравето на животните пазари като цяло стават доста концентрирани. С цел да се даде възможност за ново навлизане на купувачи в областта на ваксините във връзка със здравето на животните, за първи път в делото Pfizer/Wyeth¹⁵⁴ в пакета по прехвърлянето беше включено производствено съоръжение.

Здравеопазване

125. Действията на Комисията в тази област бяха насочени към държавната помощ, по отношение на която получава множество жалби от частни болници срещу несправедливото, според твърденията им, третиране или прекомерната компенсация за болници, принадлежащи към публичния сектор, в различни държави-членки, като последните често са обект на твърдения за кръстосано субсидиране на търговски дейности от публично финансиране. По-голямата част от жалбите са от държави-членки, които вече са отворили пазарите си за конкуренция (напр. Германия и Белгия).
126. На 28 октомври Комисията прие положително решение, след като констатира, че публичното финансиране, предоставено от белгийските власти в полза на публични болници в района на Брюксел е в съответствие с определените в Договора изисквания¹⁵⁵. През юни Комисията одобри и ирландска схема за такси и данъчни облекчения в сектора на здравното осигуряване¹⁵⁶.
127. В областта на антитръста през октомври Комисията прие изложение на възражения за предполагаемо нарушение на член 81 от Договора за ЕО от Френската асоциация на фармацевтите (т.е. Ordre National des Pharmaciens, Conseil National de l'Ordre des Pharmaciens, Section G de l'Ordre National des Pharmaciens и Conseil Central de la Section G de l'Ordre des Pharmaciens)¹⁵⁷. Комисията бе загрижена, че ONP може би налага минимални цени за клиничен анализ и ограничава развитието на някои участници на пазара с оглед да защити икономическите интереси на своите членове, френските фармацевти.

82 лекарствени продукта в Испания за продажба от търговците на едро в Испания. Съгласно политиката, за която е подадено уведомление, GSK определя различни цени за продавачите на едро в зависимост от крайното направление на продукта, т.е. ако продуктът е предназначен за употреба в Испания ще се прилага по-ниска цена, а ако се изнася — цената ще бъде по-висока. Някои търговци на едро и асоциации на търговци на едро подадоха жалби срещу тази политика до Комисията, която през май 2001 г. прие решение, с което постановява, че дружеството GSK е нарушило член 81, параграф 1 от Договора за ЕО.

¹⁵⁴ Вж. дело COMP/M.5476 *Pfizer / Wyeth*.

¹⁵⁵ Дело NN54/2009 *Association bruxelloise des institutions des soins de santé privées asbl (ABISSP) vs. Belgique*. Публичната версия на това решение все още не е достъпна. Тя ще бъде предоставена веднага след като от нея бъде премахната всякаква поверителна информация.

¹⁵⁶ Дело N582/08 *Междупоколенчески солидарни облекчения в здравното осигуряване* (Ирландия). Окончателно решение C(2009)3572 окончателен (ОВ С 186, 8.8.2009 г.).

¹⁵⁷ Дело COMP/39510 *LABCO/ONP*.

2.7. Транспорт

128. Политиката на конкуренция в транспортния сектор цели да се осигури ефективно функциониране на пазарите, които са били либерализирани неотдавна или са в процес на либерализация. С оглед на тази цел продължава модернизирването на регулаторната рамка за включване на транспортния сектор в общоприложимите правила за конкуренция. Регулаторната дейност бе допълнена от разследвания и действия по прилагането.
129. В сектора на пътния транспорт новият Регламент относно обществените услуги за пътнически превоз¹⁵⁸ влезе в сила на 3 декември. В регламента се определят правилата, приложими към компенсациите за задължения за обществени услуги във вътрешния превоз.
130. Комисията провери някои от случаите на държавна помощ, свързани с автобусни услуги в Дания и Германия. В областта на градския транспорт бе приключена официална процедура по разследване във връзка с реформата на методите на финансиране за специалната пенсионна схема за персонала на RATP, френското дружество за обществен транспорт¹⁵⁹.
131. В съответствие с по-широките цели на Общността по отношение на общата транспортна политика и опазването на околната среда Комисията разреши режим, с който се насърчава закупуването на по-екологични тежкотоварни автомобили в Словакия¹⁶⁰. Комисията също така разреши германска схема за помощ, насочена към подпомагане на възприемането на пазара на съществуващи високоефективни технологии в областта на превозните средства¹⁶¹ и схема за помощ в подкрепа на закупуването на автобуси с ниски емисии на въглероден двуокис в Англия¹⁶².
132. По отношение на подобряването на инфраструктурата на обществения транспорт бяха разрешени няколко основни проекта, сред които изграждането и поддръжката на автомагистрала A1¹⁶³ и A2¹⁶⁴ в Полша.
133. В областта на железопътния транспорт на 12 юни Комисията одобри придобиването на полската компания за железопътен транспорт PCC Logistics от Deutsche Bahn AG¹⁶⁵. През октомври Комисията препрати на Франция случай на концентрация, чрез която SNCF ще придобие съвместен контрол върху Keolis — предприятие, действащо в областта на обществения пътнически транспорт¹⁶⁶.

¹⁵⁸ Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на Регламенти (ЕИО) на Съвета № 1191/69 и № 1107/70 (ОВ L 315, 3.12.2007 г.).

¹⁵⁹ Дело C42/2007 (ОВ L 327, 12.12.2009 г.).

¹⁶⁰ Дело N395/2008 г. (ОВ C 125, 5.6.2009 г.).

¹⁶¹ N457/2009 г.

¹⁶² Дело N517/2009 г.

¹⁶³ Дела N151/2009 г., N152/2009 г. (ОВ C 164, 16.7.2009 г.).

¹⁶⁴ Дело N462/2009 г.

¹⁶⁵ Дело COMP/M.5480

¹⁶⁶ Дело COMP/M.5557 *SNCF / CDPQ / Keolis / Effia*.

134. Както и през предходните години Комисията прие няколко решения за държавна помощ за насърчаване на железопътния транспорт и комбинирания транспорт в няколко държави-членки, включително България¹⁶⁷, Чешката република¹⁶⁸, Германия¹⁶⁹ и Обединеното кралство (преструктуриране на Eurostar)¹⁷⁰.
135. В областта на морския транспорт Комисията прие през юни Съобщение относно държавната помощ за дружествата за управление на кораби¹⁷¹. Комисията прие положителни решения относно държавна помощ за моряците в Италия¹⁷² и Финландия¹⁷³. Също така бе приключена официалната процедура, открита през 2007 г. във връзка с т.нар. DIS режим в Дания. Комисията одобри разширяването на DIS режима за кораби за полагане на кабели чрез прилагане по аналогия на Насоките за морския транспорт¹⁷⁴. Освен това Комисията приключи процедурите по разследване относно схемите за данъка върху тонажа в Ирландия¹⁷⁵, Дания¹⁷⁶, одобри изменението на холандската схема за данък върху тонажа¹⁷⁷ и въвеждането на схема за данък върху тонажа в Словения¹⁷⁸ и Полша¹⁷⁹.
136. Комисията разреши частично гръцкия¹⁸⁰ и латвийския¹⁸¹ проект за развитие на пристанищната инфраструктура и започна официална процедура за разследване по отношение на определени фискални мерки в полза на пристанищния сектор във Франция¹⁸². Освен това Комисията приключи започнатата през 2008 г. официална процедура за разследване по отношение на публичното финансиране на услугите за фериботен транспорт между континенталната част на Шотландия и островите край западния и северния бряг на Шотландия¹⁸³. С изключение на един маршрут Комисията потвърди, че задълженията за извършване на обществени услуги за западните и северните острови са законово определени и възложени на операторите. В областта на концентрациите най-големият в света корабен конгломерат Maersk придоби Broström¹⁸⁴.

¹⁶⁷ Дело N175/2009 (ОВ С 246, 14.10.2009 г.).

¹⁶⁸ Дела N409/2008, N410/2008 и N411/2008 (ОВ С 106, 8.5.2009 г.).

¹⁶⁹ Дело N324/2009 (ОВ С 299, 9.12.2009 г.).

¹⁷⁰ Дело N420/2008 (ОВ С 183, 5.8.2009 г.).

¹⁷¹ Съобщение на Комисията за предоставяне на насоки относно държавната помощ за дружествата за управление на кораби (ОВ С 132, 11.6.2009 г.).

¹⁷² Дело N219/2009 (ОВ С 196, 20.8.2009 г.).

¹⁷³ Дела N120/2009 (ОВ С 232, 26.9.2009 г.), N67/2009 (ОВ С 232, 26.9.2009 г.) и N300/2009 (ОВ С 299, 9.12.2009 г.).

¹⁷⁴ Дело C22/2007 (ОВ L 119, 15.5.2009 г.).

¹⁷⁵ Дело C2/2008 (ОВ L 228, 1.9.2009 г.).

¹⁷⁶ Дело C5/2007 (ОВ L 315, 2.12.2009 г.).

¹⁷⁷ Дело N457/2008 (ОВ С 106, 8.5.2009 г.).

¹⁷⁸ Дело N325/2007 (ОВ С 53, 6.3.2009 г.).

¹⁷⁹ Дело C34/2007.

¹⁸⁰ Дела N169/2008, N105/2008, N168/2008 и C21/2009.

¹⁸¹ Дело N385/2009.

¹⁸² Дело N614/2008 (ОВ С 122, 30.5.2009 г.).

¹⁸³ Дело C16/2008, все още не е публикувано.

¹⁸⁴ Дело COMP/M.5346 *APMM/Broström*.

137. В областта на авиацията, на 29 март влезе в сила Регламентът относно компютризираните системи за резервация (КСР)¹⁸⁵. Новата директива относно летищните такси влезе в сила на 15 март¹⁸⁶.
138. На 18 юни Съветът и Европейският парламент одобриха изменение на съществуващите правила¹⁸⁷ с цел да се придаде по-голяма гъвкавост при разпределянето на слотове, за да се противодейства на влиянието на кризата върху въздушния транспорт. През летния сезон на 2009 г. с мярката временно бе замразено правилото „или използваш, или губиш слотовете“ и позволи на авиокомпаниите да запазят правата си върху слотовете.
139. През 2009 г. авиационната индустрия се изправи пред значителни затруднения поради намаляването на потребителското търсене и търсенето на товари, което доведе до значителни загуби за много превозвачи и до преструктурирането на сектора. Преструктурирането прие формата на задълбочено сътрудничество в рамките на световни сдружения на въздушни превозвачи, довело до споразумения за съвместни предприятия, покриващи презокеанските маршрути. Европейската авиационна индустрия премина през процес на консолидация с концентрации както за мрежово ориентирани, така и нискотарифните превозвачи¹⁸⁸. Някои големи мрежово ориентирани превозвачи, по-конкретно Lufthansa, се възползваха от тази възможност, за да се разширят чрез придобиване на по-малки регионални участници, а именно Brussels Airlines¹⁸⁹, Bmi¹⁹⁰ и Austrian Airlines¹⁹¹.
140. На 8 април Комисията откри официално производство в хода на разследването си за сътрудничеството между въздушните превозвачи относно презокеанските полети¹⁹², сдружението на въздушните превозвачи Oneworld (British Airways, American Airlines и Iberia) и Star Alliance (Lufthansa, United, Continental и Air Canada). На 30 септември Комисията изпрати изложение на възраженията по делото за Oneworld¹⁹³.
141. През годината Комисията разреши отпускането на помощ за оздравяване за Austrian Airlines Group под формата на гаранция по заем¹⁹⁴. Тя констатира също, че планът за преструктуриране на Austrian Airlines е съвместим с общия пазар¹⁹⁵. Също така, при спазване на няколко условия¹⁹⁶, Комисията прие

¹⁸⁵ Регламент (ЕО) № 80/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 14 януари 2009 г. относно кодекс за поведение при компютризираните системи за резервация и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2299/89 (ОВ L 35, 4.2.2009 г.).

¹⁸⁶ Директива 2009/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. (ОВ L 70, 14.3.2009 г.).

¹⁸⁷ Регламент (ЕО) № 545/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни за изменение на Регламент (ЕИО) № 95/93 на Съвета относно общите правила за разпределяне на слотовете на летищата в Общността (ОВ L 167, 29.6.2009 г., стр. 24).

¹⁸⁸ Дело COMP/M.5364 Iberia/Vueling/Clickair.

¹⁸⁹ Дело COMP/M.5335 Lufthansa/Brussels Airlines.

¹⁹⁰ Дело COMP/M.5403 Lufthansa/bmi.

¹⁹¹ Дело COMP/M.5440 Lufthansa/Austrian Airlines.

¹⁹² Вж. съобщение за печата [МЕМО/09/168](#), 20.4.2009 г.

¹⁹³ Вж. съобщение за печата [МЕМО/09/430](#), 2.10.2009 г.

¹⁹⁴ Дело NN72/2008, все още непубликувано.

¹⁹⁵ Дело C6/2009.

¹⁹⁶ Дело N83/2009, все още непубликувано.

решение относно определни промени, които гръцките власти възнамеряват да въведат в процесите на продажба на Olympic Airlines. Освен това Комисията одобри намерението на гръцките власти да покрият част от разходите по схемата за доброволно пенсиониране, която да бъде приложена от Olympic Catering SA по отношение на някои нейни служители¹⁹⁷.

142. Комисията прие мерките, предприети от Франция с оглед приключване на диференцирането в пътническите такси между националните полети и полетите в рамките на ЕС, което на практика предоставя предимство на въздушните превозвачи, извършващи вътрешни полети¹⁹⁸.

2.8. Пощенски услуги

143. По отношение на **прилагането на правилата за държавна помощ в пощенския сектор**, през 2009 г. Комисията прие няколко решения с цел да се гарантира, че пощенските оператори, на които са възложени услуги от общ икономически интерес, и техните филиали, няма да получат неправомерни преимущества. През цялата година Комисията продължи разследването си за предполагаемо свръхкомпенсиране на *Deutsche Post AG*¹⁹⁹ за изпълнение на задълженията му за универсални услуги от 1989 г. до 2007 г. На 13 юли Комисията започна официална процедура за разследване за преразглеждане на мерките в полза на Belgian La Poste²⁰⁰. По делото на UK Royal Mail, Комисията реши, че четири мерки за държавни помощи, предоставени между 2001 г. и 2007 г., са в съответствие с правилата на ЕС за държавни помощи²⁰¹. Във връзка с делото French La Poste²⁰² френското правителство прие проект на закон, с който се предвижда включването на La Poste в „société anonyme“ от 1 януари 2010 г., с което гаранцията ще бъде прекратена. С оглед на посоченото по-горе, Комисията понастоящем приключва своето решение.

144. Що се отнася до концентрациите, на 21 април Комисията приключи при определени условия първата концентрация между традиционни пощенски оператори — Posten (за Швеция) и Post Danmark²⁰³.

2.9. Автомобилна индустрия

145. Секторът на моторните превозни средства бе силно засегнат от икономическата криза. Въпреки че търсенето на автомобили в световен мащаб през 2009 г. отбеляза спад само с 2,4 % в сравнение с 2008 г. вследствие на силното търсене в Китай²⁰⁴, продажбата на автомобили (пътнически автомобили и лекотоварни автомобили до 3,5 т.) в ЕС е намаляла с 4,6 % в сравнение с 2008 г. и с 12,5 % в

¹⁹⁷ Дело N487/2009.

¹⁹⁸ Дело E4/2007 (ОВ С 83, 7.4.2009 г.).

¹⁹⁹ Дело [C36/2007](#) *Възражение срещу германската държава за незаконна държавна помощ за Deutsche Post* (ОВ С 245, 19.10.2007 г. стр. 21).

²⁰⁰ Дело C20/09 (ex N763/02) *La Poste* (ОВ С 176, 29.7.2009 г., стр. 17).

²⁰¹ Дело C7/07 (ex NN82/06 и NN83/06) *Предполагаема помощ в полза на Royal Mail* (ОВ L 210, 14.8.2009 г., стр. 16).

²⁰² Дело C56/2007 *Garantie d'Etat illimitée - La Poste* (Франция).

²⁰³ Дело COMP/M.5152.

²⁰⁴ Доклад за световната автомобилна индустрия, Scotia Bank, http://www.scotiacapital.com/English/bns_econ/bns_auto.pdf

сравнение с 200 г.²⁰⁵. Системите за бракуване, въведени на различни национални пазари, по-специално германската система, оказват положително въздействие върху продажбите в краткосрочен план. Въз основа на информационния механизъм, въведен с Директива 98/34/ЕО, за включените в допълнителни технически разпоредби национални системи за бракуване се подава уведомление преди приемането им от Комисията и държавите-членки, което гарантира прозрачност, обмен на информация и предотвратяване на препятствия на единния пазар.

146. Спадът в търсенето и свръхкапацитетът в световен мащаб, които бяха характерни за сектора в продължение на няколко години, доведоха до процедури по несъстоятелност за няколко главни доставчици на автомобили и най-вече двата американски доставчика General Motors и Chrysler. В резултат на това две от европейските поделения на GM — Opel/Vauxhall и Saab, бяха обявени за продажба, а в случая с Opel имаше нужда от държавни заеми, за да продължи дейностите си.
147. Второто предизвикателство, пред което секторът се изправя понастоящем, е преходът към по-екологични автомобили. Нарастващото търсене от потребителите на автомобили с ниски емисии на CO₂ и строгата регулаторна среда изискват широкомащабни инвестиции за разработване на превозни средства, които отговарят на стандартите на бъдещето. Комисията разреши няколко схеми за държавна помощ в това отношение²⁰⁶. Същевременно секторът се ползва от лесен достъп до финансиране чрез заеми и гаранции.
148. При всички случаи на държавна помощ за автомобилния сектор Комисията продължи да прилага линия на строга политика. По-специално Комисията настоятелно даде да се разбере, че няма да приеме държавна помощ, отпусната съгласно одобрени въз основа на временната рамка схеми, да бъде обект — де юре или де факто — на условия на протекционизъм, като например неоправдани нетърговски условия относно географското местоположение на инвестициите. Комисията внимателно разгледа всеки случай, който пораждаше такъв тип опасения за протекционизъм, за да се увери, че помощта не се основава на нетърговски съображения и допринася за бъдещата жизнеспособност на автомобилната индустрия.
149. На 13 май Комисията разреши 11 млн. EUR за помощ за обучение на персонала в заводите на производителя на камиони Scania в Швеция²⁰⁷. Също така на 2 декември бе разрешена помощ за обучение в размер на 57 млн. EUR за Ford Romania SA, като по този начин бе закрыта процедурата за разследване по това дело²⁰⁸. На 5 юни Комисията разреши държавни гаранции от шведската държава за Volvo Personvagnar (Volvo PV)²⁰⁹, а на 13 ноември — от румънската

²⁰⁵ АСЕА, Нови регистрации по държава
http://www.acea.be/index.php/news/news_detail/new_vehicle_registrations_by_country/

²⁰⁶ За повече информация Вж. главата посветена на проблема в този доклад.

²⁰⁷ N98/2009 *Помощ за обучение за Scania*, ОВ L47, 27.6.2009 г., стр. 6.

²⁰⁸ Дело C39/2008 (ex N148/2008) *Помощ за обучение за Ford Craiova, Румъния*

²⁰⁹ N80/2009 *Държавни гаранции в полза на Volvo Cars*, ОВ C 172, 24.7.2009 г., стр. 2.

държава за Ford Romania SA²¹⁰. Комисията разреши и инвестиционна помощ за Mercedes-Benz Hungary²¹¹ и Ford España²¹².

150. По отношение на регионалната помощ на 24 април бе разрешена инвестиционна помощ в размер на 46 млн. EUR за Fiat Group за голям инвестиционен проект за производството на нов модел автомобил в Сицилия (Италия)²¹³. На 29 октомври обаче Комисията откри официална процедура за разследване срещу унгарска регионална помощ в размер на 50 млн. EUR за голям инвестиционен проект за дружеството Audi Hungaria Motor Kft. в завода му в Гьор²¹⁴.
151. В областта на антиitrusta на 28 октомври бяха приети предварителен проект за регламент за групово освобождаване за МПС и съпътстващите го насоки. Текстовете бяха публикувани за обществено допитване на 21 декември и следват рамката, определена в Съобщението на Комисията от 22 юли²¹⁵. Въз основа на настоящите доказателства и крайния резултат от общественото допитване Комисията счита, че споразуменията за дистрибуция на автомобили не трябва да бъдат третираны по различен начин от всички други подобни споразумения в останалите сектори. Следователно по този начин в проекта за РГО се предвижда, че бъдещото общо групово освобождаване за вертикални ограничения ще замести настоящите специфични правила за подобен вид споразумения. Обаче за да защити инвестициите, осъществени от търговците на автомобили съгласно старите правила, например там където се предлагат различни марки автомобили, бе предложено тази промяна да не бъде въведена преди 31 май 2010 г.
152. Що се отнася до пазарите на следпродажбените услуги (ремонт и снабдяване с резервни части), направеният анализ показва, че конкуренцията е по-ограничена в резултат на обособеността на пазарите по отделни марки и че в много области са необходими специфични за сектора правила. По отношение на пазарите на следпродажбените услуги, с проекта на РГО заедно с проекта на съпътстващите насоки следователно се цели да бъде заместен съществуващият РГО²¹⁶, считано от 1 юни 2010 г. Това ще допълни специфичните за сектора правила относно достъпа до информация за ремонт и поддръжка на нови моторни превозни средства.

2.10. Хранителна индустрия

153. Комисията продължи да прилага правилата за конкуренция на пазарите на хранителни продукти посредством активно наблюдение на решения за съществуващ ангажимент и чрез следване на оценката за случаи, по които са

²¹⁰ N478/2009 Индивидуална държавна гаранция за *Ford Romania S.A.* Case

²¹¹ N671/2008. Вж. [IP/09/1147](#).

²¹² N473/2008. Вж. [IP/09/958](#).

²¹³ Дело N635/2008 *FIAT Termini Imerese*.

²¹⁴ Дело C31/2009 (ex N113/2009) *Audi Hungaria Motor Kft.*

²¹⁵ Съобщение на Комисията относно бъдещата конкуретноправна рамка, приложима към сектора на моторните превозни средства от 22 юли 2009 г. (COM(2009) 388 окончателен)

²¹⁶ Регламент 1400/2002 на Комисията от 31 юли 2002 г. относно прилагането на член 81, параграф 3 от Договора по отношение на категории вертикални споразумения и съгласувани практики в сектора на моторните превозни средства, ОВ L 203, 1.8.2002 г., стр. 30-41.

били извършени проверки през 2008 г. Работната група на Комисията относно функционирането на веригата на хранителните доставки продължи своята работа и през 2009 г. В тази връзка Комисията предприе целенасочено проучване с цел да определи свързаните с конкуренцията опасения, които биха могли да засегнат функционирането на сектора на храните. Резултатите от проучването бяха споделени с националните органи за защита на конкуренцията и бяха включени в Съобщението на Комисията относно „Подобро функциониране на веригата на хранителните доставки“, прието на 28 октомври²¹⁷.

154. Подгрупата за хранителните стоки към Европейската мрежа по конкуренция проведе срещи през юли и ноември, за да обсъди и обмени най-добри практики по въпросите, свързани с пазарите на хранителни продукти.
155. Секторът на млечните продукти е сред секторите, които изпитаха най-големи затруднения през 2009 г. С оглед на тези затруднения през юли Комисията прие „Доклад относно състоянието на пазара на млечни продукти“²¹⁸. Във връзка с млечните продукти бе създадена група на високо ниво, която обединява национални експерти в областта на селското стопанство и понастоящем продължава своята работа. Диалогът на Комисията с националните органи за защита на конкуренцията във връзка със сектора на млечните продукти се подсилва и чрез създаването на съвместна работна група за млечните продукти към Европейската мрежа по конкуренция, чиято работа ще продължи и през 2010 г.

3. ДЕЙНОСТИ, СВЪРЗАНИ С ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

156. За около една година съществуваше и работеше специален отдел за връзка с потребителите, който имаше за цел да задълбочи ангажираността на ГД „Конкуренция“ с представители на потребителите и да разработи нови начини за пряка комуникация с широката общественост.
157. През 2003 г. Комисията създаде Европейска консултативна група на потребителите (ЕКГП) като основен форум на Комисията за взаимодействие с потребителските организации²¹⁹. ЕКГП създаде подгрупа по въпросите на конкуренцията, която заседава два пъти годишно в Брюксел²²⁰. През годината подгрупата за конкуренцията на ЕКГП проведе обсъждания по въпроси като например финансовата криза и свързаните с нея мерки за държавни помощи, цифровото кино, решението за Intel и проучването на фармацевтичния сектор.
158. На 21 октомври ГД „Конкуренция“ бе домакин на обществено мероприятие във връзка с „Конкуренцията и потребителите през 21-ви век“. С оглед подобряване на комуникацията страниците на потребителите на уебсайта на

²¹⁷ http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication16061_en.pdf

²¹⁸ http://ec.europa.eu/agriculture/markets/milk/report2009/index_en.htm

²¹⁹ 2003/709/ЕС решение от 9 октомври 2003 г.

²²⁰ Подгрупата за конкуренцията на ЕКГП включва по един представител на националните потребителски организации от всяка от държавите-членки на ЕС, плюс един представител от Организацията на европейските потребители (BEUC) и двама от държави със статут на наблюдатели в ЕИП (Исландия и Норвегия). Комисията осигурява секретариат на подгрупата.

Комисията, свързан с конкуренцията, бяха актуализирани, за да включат повече полезна информация.

4. ЕВРОПЕЙСКА МРЕЖА ПО КОНКУРЕНЦИЯ И СЪТРУДНИЧЕСТВО С НАЦИОНАЛНИ СЪДИЛИЩА

159. През 2009 г. Европейската мрежа по конкуренция продължи да е много активен форум за обсъждания и обмен на добри практики между Комисията и органите за защита на конкуренцията в 27-те държави-членки.
160. Генералният директор на ГД „Конкуренция“ и ръководителите на всички национални органи за защита на конкуренцията се срещнаха на 13 октомври. Обсъждането се фокусира върху: определяне на приоритетите, сближаване/прозрачност на процедурите, санкции и инкриминиране, сътрудничество при концентрации. Също така на срещата бяха разгледани действията на Комисията в условията на финансова криза и с единодушие бе одобрен докладът относно сближаване на освобождаването от глоби или намаляване на техния размер съгласно модела на Европейската мрежа по конкуренция относно програмата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер²²¹.
161. Съгласно член 11, параграф 3 от регламента Комисията бе информирана за 129 нови случая на разследвания, започнати от националните органи за защита на конкуренцията през 2009 г. Би могло да се отбележи големият брой случаи *inter alia* в секторите енергия, медии, телекомуникации, транспорт и финансови услуги. Комисията също така бе информирана за 69 планирани решения съгласно член 11, параграф 4 от Регламент 1/2003 (което представлява повишаване с 15 % в сравнение с 2008 г.).
162. През 2009 г. Комисията издаде пет становища, съгласно член 15, параграф 1 от регламента, по въпроси от национални съдии относно прилагането на правилата на ЕС за защита на конкуренцията: едно до белгийски съд, едно до съд в Лихтенщайн и три до испанските съдилища. Във връзка с *amicus curiae* интервенциите съгласно член 15, параграф 3 от регламента, Комисията предаде писмени забележки по едно дело пред апелативния съд на Париж във връзка с ограничаване на онлайн продажбите в определени споразумения за дистрибуция²²². Въз основа на решението на Съда на Европейските общности по дело C-429/07, Комисията внесе писмени забележки в *Gerechtshof Amsterdam* относно данъчно приспадане на наложени от Комисията глоби.
163. През годината бяха приключени 10 споразумения за отпускане на безвъзмездни средства за програми за обучение на съдии в различни държави-членки.

²²¹

²²²

Докладът е достъпен на адрес: <http://ec.europa.eu/competition/ecn/documents.html>

Дело при Апелативни съд на Парж, № RG 2008/23812, *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*. Делото доведе до искане за преюдициално запитване в съответствие с член 267 от ДФЕС. Вж. дело C-439/09.

5. МЕЖДУНАРОДНИ ДЕЙНОСТИ

164. В условията на нарастваща глобализация на световната икономика политиката на конкуренцията също трябва да възприеме един по-глобален възглед. ГД „Конкуренция“ продължи да играе водеща роля в Международната мрежа по конкуренцията (ММК). На 22 и 23 януари в Брюксел ГД „Конкуренция“ бе домакин на „Семинар във връзка с ефективността на Агенцията за защита на конкуренцията“, което бе първото събитие от този род.
165. Както и през изминалите години ГД „Конкуренция“ активно съдейства на работата на Комитета на ОИСР по конкуренция и взе участие в годишната конференция на междуправителствената група от експерти по конкурентно законодателство и политика към Конференцията на ООН за търговия и развитие (ЮНКТАД), като се включи в повечето от обсъжданията на кръглата маса.
166. Сътрудничеството със Съединените американски щати бе засилено както по отношение на отделни случаи така и по по-общи въпроси, свързани с политиката на конкуренция. Същото се отнася и за сътрудничеството с Канадското бюро по конкуренцията и Японската комисия за лоялна търговия.
167. На 23 май Европейската общност и Южна Корея подписаха споразумение за двустранно сътрудничество в областта на конкуренцията, което влезе в сила на 1 юли²²³. Споразумението за свободна търговия (ССТ) с Южна Корея бе парафирано на 15 октомври 2009 г. и се очаква да бъде подписано и да влезе в сила през 2010 г. За първи път ССТ включва забрана за определен вид субсидии.
168. На 8 октомври комисарят Крус подписа меморандум за разбирателство (МР) с Министерството на правосъдието на Бразилия и с ръководителите на бразилските органи за защита на конкуренцията, за да се осигури по-близко сътрудничество между ГД „Конкуренция“ и нейните бразилски партньори.
169. Годишният диалог по въпросите на конкуренцията с Китай се проведе в Брюксел на 22 и 23 юни. Сътрудничеството с Индия през 2009 г. се засили, след като Индия назначи седем комисари в Комисията за защита на конкуренцията на Индия (ККИ), на която е възложено прилагането на Закона за защита на конкуренцията от 2002 г.
170. В контекста на разширяването беше налице особено тясно сътрудничество с Хърватия и Турция. Тези две страни кандидатки трябва да изпълнят „показателите за отваряне на глави“ преди да могат да започнат преговорите по присъединяване във връзка с глава „Конкуренция“. Освен това ГД „Конкуренция“ допълнително помогна на страните от Западните Балкани при хармонизирането на техните правила за защита на конкуренцията с правото на ЕС и участва в предварителните разисквания относно перспективата пред Исландия за членство в ЕС.

²²³ Споразумение между Европейската общност и правителството на Република Корея за сътрудничество относно антиконкурентни дейности (ОВ L 202, 4.8.2009 г., стр. 36).

6. МЕЖДУИНСТИТУЦИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

171. През 2009 г. Комисията продължи да си сътрудничи с другите институции на Европейския съюз съгласно съответните споразумения или протоколи, по които съответните институции са страни²²⁴.
172. През 2009 г. Европейския парламент (ЕП) прие резолюция във връзка с Бяла книга относно исовете за обезщетение за вреди при нарушаване на антитръстовите правила на Европейската общност и годишните доклади за конкуренцията за 2006 г. и 2007 г. В допълнение към постоянния диалог между комисаря по конкуренцията и комисията ECON, Комисията взе участие в обсъждания, проведени в други парламентарни комисии, както и по редица въпроси, включително годишния доклад за конкуренцията, Бяла книга относно исовете за обезщетение за вреди, съобщението за радио- и телевизионно разпространение, държавните помощи и финансовата криза, проучването във фармацевтичния сектор и Регламента за групово освобождаване за моторни превозни средства. Двустранни срещи с членовете на Европейския парламент се проведоха по тези и по широк кръг други въпроси.
173. Комисията си сътрудничи тясно със Съвета, като го информира за важни инициативи в политиката в областта на конкуренция, като мерки за държавна помощ и насоки за банковия сектор и други допълнителни мерки за държавна помощ в контекста на финансовата и икономическата криза. От Икономическия и финансов комитет (ИФК)²²⁵ бе поискано становище във връзка със съобщенията относно банковия сектор, рекапитализацията, обезценените активи и реструктурирането и относно прегледа на схемите за гаранции и рекапитализация. Комисията даде своя принос за дейността във връзка с политиката на конкуренцията по отношение на заключенията, приети от различни структури на Съвета, като например Съвета по икономически и финансови въпроси (ECOFIN), Съвета по конкурентоспособност, транспорт, телекомуникации и енергетика и Европейския съвет.
174. Комисията информира Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК) и Комитета на регионите за значимите инициативи на политиката и участва в дебатите, организирани от съответния комитет във връзка с тези инициативи. През 2009 г. ЕИСК публикува доклад относно годишния доклад за конкуренцията за 2007 г. и Бяла книга относно исовете за обезщетение за вреди. Службите на ГД „Конкуренция“ също така присъстваха на срещи на работните групи и проведоха двустранни срещи с докладчиците на ЕИСК по редица други теми, включително приспособяването на малките и средни предприятия към глобалните промени на пазара, корабостроенето и държавните помощи.

²²⁴ Рамково споразумение от 26 май 2005 г. относно взаимоотношенията между Европейския парламент и Комисията; протокол за сътрудничество между Европейския парламент и Европейския икономически и социален комитет от 7 ноември 2005 г.; протокол от споразуменията за сътрудничество между Европейската комисия и Комитета на регионите от 17 ноември 2005 г.

²²⁵ ИФК подготвя работата на Съвета по икономически и финансови въпроси (ECOFIN) и в него участва представител на Европейската централна банка.